

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 10 | říjen 2025

- 2** O čem se mluví... o podzimu v Pardubicích s primátorem Janem Nadrchalem
- 3** Den otevřené silnice přiblížil veřejnosti severovýchodní obchvat města
- 3** V kostele sv. Bartoloměje byl vysvěcen nový oltář
- 4** Přijďte s námi uctít 107. výročí vzniku samostatného Československa
- 10, 11** Program Podzimních městských slavností

Pardubice

O čem se mluví...

... o podzimu v Pardubicích s primátorem Janem Nadrchalem

Letošní Podzimní městské slavnosti se ponesou v duchu první republiky. Hlavní inspirací je letošní sté výročí otevření Machoňovy pasáže. Co vše se chystá?

Sto let od otevření Machoňovy pasáže je výjimečnou příležitostí připomenout si nejen tuto architektonickou perlu našeho města, ale i osobnost architekta Josefa Machoně. Pasáž je živou součástí centra a dokladem toho, jak moderně Machoň uvažoval. Patří k nejvýraznějším stavbám první republiky a dodnes je místem, kam lidé chodí nakupovat, posedět i jen tak se projít. V sobotu v ní proběhne volná dobová rekonstrukce jejího otevření, která navodí atmosféru první republiky. Chceme, aby si obyvatelé i návštěvníci Pardubic užili pasáž v celé její kráse.

I další program je pestrý a nabídne zážitky pro všechny generace. V centru se rozjedou pouťové atrakce, Pernštýnské náměstí ožije tradiční tržičkou a české speciality a nabídnou také skvělé koncerty, na zámeckých valech si děti vyzkoušejí dobrodružnou hru inspirovanou Dostihy a sázky. V sobotu se k tomu přidá Oldtimer Corso s historickými automobily, koňská show v ulici U Stadionu, vinařský minifestival na zámku a lampionový průvod zakončený ohňostrojem. Doprovodně chystáme také Africké trhy v Automatických mlýnech, jízdy historickým trolejbusem či motoráčkem a také Den medu. Zkrátka – celé město bude žít oslavami a já se na ně těším.

Každoročním vrcholem podzimních městských slavností je Velká pardubická.

Ano, Velká pardubická je jedním z největších sportovních i společenských svátků u nás. Letos nás čeká už 135. ročník a atmosféra dostihového závodiště je vždy naprosto jedinečná. Věřím, že koně i jezdci předvedou napínavé výkony a že diváci uvidí dostih plný

emocí, tradice i odvahy – a tady si dovoluji upozornit na posunutý start závodu! Letos se hlavní dostih poběží už v 15:30 hodin. Jsem hrdý, že se právě Pardubice mohou pyšnit takovou událostí, která má celosvětový vzhlas.

Kromě slavností se v říjnu otevře i jedna velká školská investice. Co konkrétně?

Bude to otevření mateřské školy v Teplého ulici, Mateřská škola Kamarád. Podařilo se nám díky penězům z ITI postavit celý nový pavilon a i tu starší část zrekonstruovat, včetně stravovacího provozu. Vznikly tam prostory pro dalších sto dětí, což je velmi výrazné navýšení, de facto o sto procent proti původnímu stavu. V současné době to bude asi největší školka v Pardubicích. Je nová, moderní. Byl jsem se tam podívat a mám z toho velkou radost. Je to všechno světlé, jsou tam velká okna. Myslím, že se tam děti budou cítit velmi dobře. Je to reakce jednak na to, že nám přibývá počet dětí. Ono se dlouhodobě říká, že populace stárne a vymírá, v Pardubicích to ale, zdá se, podle demografické křivky a dalších údajů úplně neplatí. Zároveň je to příprava na to, že se v okolí začíná nebo brzy začne stavět. Ať už jde o zástavbu v ulici S. K. Neumanna, kde jedno sídliště vzniklo, z druhé strany v ulici Na Spravedlnosti a kolem obchodní zóny se také začne stavět. Areál Kávovin projde během pěti až deseti let velkou proměnou. Celá ta část od S. K. Neumanna směrem k Chrudimce by se měla do budoucna také zastavit. A de facto i areál Masarykových kasáren, kde zase pro změnu připravujeme navazující základní školu.

K nové základní škole v areálu Masarykových kasáren. Co o ní můžete říct a kdy se začne stavět?

Je to škola pro pět set čtyřicet žáků. Bude to první postavená základní škola od revoluce v Pardubicích, z čehož mám velkou radost, že se to podařilo dotáhnout. V současné době začínají probíhat demoliční práce. Zatím lidé neviděli příliš velký ruch ve smyslu toho, že by padaly budovy k zemi, protože nejprve se musí objekty vyklidit. Všechno, co se má odvézt, se odváží. Myslím si, že tento nebo příští týden už by se tam opravdu mohlo začít dít v plném rozsahu, takže to lidé uvidí. Současně s tím máme zahájenou soutěž na dodavatele stavby, aby to mohlo, pokud možno, plynule navázat. Víím, že to bude složitá soutěž, kde bude celá řada dotazů, protože je to stavba téměř za miliardu. Byl bych rád, kdyby všechno probíhalo hladce, ale u tak velké stavby to určitě nehrozí. Naše snaha je mít do konce roku vybraného dodavatele tak, aby se ideálně na začátku příští stavební sezony v roce

2026 mohlo začít stavět.

Pojďme k Zelené bráně. V referendu lidé rozhodli, že má zůstat bez omítky. Jak rekonstrukce probíhá a proč bude věž po dokončení nějakou dobu světlejší?

Samozřejmě držíme to, jak rozhodli lidé v referendu, takže se Zelená brána neomítá. Ten zásah je odborně připraven ve spolupráci s památkáři a restaurátory. Není to čistě stavební povrchová úprava na krásu. U pohledové části zdiva se mění způsob vyspárování. Dříve byly spáry poměrně hluboké, nyní jsou kameny zarovnané a spáry jsou vyplněny světlejší hmotou. Než dojde k přirozenému procesu, nechci říct degradace, spíše chycení patiny těch spár, bude věž po sejmutí lešení trošku světlejší, než jsme byli zvyklí. Je to otázka pár let, než se to srovná do stavu, na který jsme zvyklí. Rekonstrukce je velmi složitá. Ukázalo se po odkrytí konstrukcí, že technický stav byl výrazně horší, než se předpokládalo. Museli jsme uvolnit další finanční prostředky, abychom věž zachránili. Opravdu se části zdiva musejí znovu přezdítkovat, některé věci se vyplňují betonovou směsí velmi pomalu. Cílem je, aby to bylo kvalitně zpevněno a vydrželo to desítky let. Odhad je sedmdesát až sto let bez zásadního zásahu.

K severovýchodnímu obchvatu. Co jste viděl při nedávné prohlídce a kdy se otevře pro motoristy?

Byl jsem se tam podívat a mám z toho velkou radost. Překvapilo mě, kolik lidí tam přišlo. Chodili pěšky, jezdili na kole, někteří to zkusili na bruslích. Je vidět, že je to zajímavé. Věřím, že až se obchvat spustí, a už se to blíží, městu výrazně uleví. Otevření pro motoristy má být pátého prosince. Lidé si na to možná chvíli budou zvykat. Vííme, že je potřeba dořešit část od kruhových objezdů ke Globusu, která zatím není hotová. Podle informací z ŘSD na tom pracují a věřím, že se to podaří vyřešit. Ten projekt se připravoval desítky let a v některých částech by dnes možná vedl jinudy, dál od města. Bylo by to možná lepší, ale budme rádi, že se blíží zprovoznění. Vedení města to v maximální možné míře podporovalo a zajišťovalo součinnost. Navazují i další části, například obchvat od Dražkovic směrem na Pardubický u Foxconnu. Ten by se měl, doufáme, začít stavět příští rok.

Až se obchvat otevře pro auta, bude mít veřejnost alternativu pro pěší a cyklisty?

Ano. Město má připravený projekt cyklostezky podél obchvatu. Jakmile ŘSD uvede obchvat do zkušebního provozu, nastupujeme my a začínáme stavět. Některé části

jsou připravené, máme na to stavební povolení. Lidé se pak budou moci pohodlně pěšky, na kole i na bruslích dostat v celé délce od Doubravice až ke Globusu.

Pojďme krátce k mostům, ať to není jen kritické, ale i srozumitelné. Jaká je situace u mostu Kapitána Bartoše a u krajského mostu Pavla Wonky?

Mostů přes řeku v Pardubicích není mnoho a jsou poměrně intenzivně namáhány dopravou. Máme jeden státní, jeden krajský a jeden městský. Ten státní, který vede od Hradce, je na tom technicky nejlépe. V současné době je nejhůře na tom náš městský most Kpt. Bartoše. Blížíme se k tomu, že tam začne růst mostní provizorium, které tento most dočasně nahradí. Následně proběhne demolice mostu a výstavba nového. Máme vybraného dodavatele, probíhaly přípravné kontrolní dny, kde se s dodavatelem ladí harmonogram, aby si všechno co nejlépe sedlo. Pokud všechno půjde dobře, lidé by se měli velmi brzy dočkat stavebního ruchu, začnou přeložky a příprava mostního provizoria.

Most Pavla Wonky je ve vlastnictví Pardubického kraje. Probíhá tam poměrně náročná rekonstrukce, komplikovaná tím, že je zachován, byť omezený, provoz. Dnes tam skáče přes takové dva hrby, což spousta lidí kritizuje. Na druhou stranu je to asi lepší varianta, než kdyby byl most striktně zavřený. Chápu, že lidé mají pocit, že se na tom mostě nic neděje a že to trvá dlouho. Je potřeba si uvědomit, že gro rekonstrukce probíhá v tělese mostu uvnitř, většina dělníků je uvnitř a nejsou vidět na povrchu. Takové to tvrzení, že se tam jen opírají o lopaty, není pravda. Z informací, které máme z kraje, tam docházelo ke spoustě víceprací, které to posunuly, ale podle posledních informací se to blíží rozumnému závěru. Prosím všechny o trpělivost. Budeme to mít opravené na další desítky let.

Vrátím se ke konci roku. Jaký bude listopad a prosinec ve městě?

Doufám, že listopad by mohl být klidnější. Čeká nás připomenutí sedmnáctého listopadu. V posledních letech to děláme v intenzivnější míře s drobnou podporou města a považují to za velmi důležité. Je to naprosto klíčová věc a mohlo by být všechno jinak, kdyby se tehdy věci neudály, jak se udály. A co se týče prosince, lidé se mohou těšit na tradiční vánoční trhy a adventní program. Snažíme se, aby to bylo každý rok o něco lepší. Vždycky jsme poučení z předchozích sezon. Přípravy už intenzivně probíhají a věřím, že se lidé i letos rozhodně mají na co těšit.

Den otevřené silnice přiblížil veřejnosti severovýchodní obchvat města

V polovině září se mohla veřejnost projít, projet na kole, koloběžce nebo bruslích po téměř dokončeném úseku I/36 Pardubice, Trnová Fáblovka Dubina. Ředitelství silnic a dálnic uspořádalo Den otevřené silnice, během něhož byl veřejnosti zpřístupněn severovýchodní obchvat Pardubic včetně nového lanového

mostu ještě před jeho uvedením do provozu pro automobilovou dopravu. Akci přál počasí a dorazily tisíce lidí.

„Severovýchodní obchvat patří k největším dopravním stavbám posledních let v Pardubicích. Uleví dopravě v centru, přinese bezpečnější a plynulejší spojení a díky novému lanovému mostu získá

město i technicky výjimečnou dominantu. Jsem rád, že lidé měli možnost vidět stavbu ještě před jejím otevřením pro auta a přesvědčit se, jak důležitý projekt se podařilo realizovat. Obchvat se sice pro řidiče otevře až v prosinci, ale už v pátek 19. září si ho lidé mohli projít nebo projet v rámci Dne otevřené silnice, který pořádalo Ředitelství silnic a dálnic ve spolupráci s městem Pardubice. Celý úsek měří 4 169 metrů a součástí procházky byl i nejdelší zavěšený most v České republice. Připravena byla také chill-out zóna ve spolupráci s Turisticko-informačním centrem a řada dalších aktivit,” uvedl Jan Hrabal, náměstek primátora zodpovědný za dopravu.

Na stavbě tehdy probíhaly dokončovací práce úpravy ostrůvků v ulici Hradecká, demolice dočasných podpěr včetně ocelových konstrukcí v Labi, příprava podkladu na předpolích lanového mostu, montáž středových svodidel či dosypávání dělicího pásu. Na mostě přes kanál Hlada se pokládalo izolační souvrství.

Celý obchvat začne řidičům sloužit od 5. prosince 2025.

ŘSD pro návštěvníky připravilo také doprovodný program ukázky silniční a stavební techniky, volné prohlídky části stavby, soutěže pro děti, fotokoutek i občerstvení. Zajištěna byla bezplatná kyvadlová autobusová doprava ze zastávky Husova, parkování bylo možné pouze na vyznačených místech.

Severovýchodní obchvat výrazně sníží dopravní zátěž v centru Pardubic, zejména na mostě Pavla Wonky, v ulici 17. listopadu nebo na Hradecké. Denně odvede tisíce aut, která dosud projížděla městem, a tím uvolní kapacitu pro místní dopravu. Zlepší se také dostupnost sídliště Dubina a Polabiny, kde dnes lidé čelí kolonám v dopravních špičkách. Nové napojení na hlavní silniční tahy usnadní cestu řidičům směrem na Hradec Králové, Chrudim i dále na D11 a D35. Obyvatelům navíc přinese tišší a bezpečnější ulice a díky plynulejšímu provozu i čistší ovzduší.

V kostele sv. Bartoloměje byl vysvěcen nový oltář

V neděli 21. září byl slavnostně posvěcen nový oltář za účasti stovek věřících, kteří zaplnili celý kostel. Dopoledne se konala slavnostní mše svatá spojená s vysvěcením oltáře, odpoledne byl chrám otevřen veřejnosti a lidé si mohli prohlédnout nejen nově upravený prostor, ale také vyslechnout přednášku historika Františka Šebka o první písemné zmínce o Pardubicích, od níž letos uplynulo 730 let. Slavnostní den vyvrcholil chrámovým koncertem.

Nový pískovcový oltář pro kostel svatého Bartoloměje v Pardubicích navrhl architekt Josef Pleskot společně s Norbertem Schmidtem. Oltář vážil 2,5 tuny a byl umístěn blízko do lodi kostela, aby

se více přiblížil samotnému společenství věřících při mši.

Součástí oltáře byla i vzácná relikvie patrona kostela a města svatého Bartoloměje. V malé schránce byl uchován nepatrný úlomek jeho lebky, velký jen jako hlavička špendlíku. Do českých zemí se ostatky apoštola dostaly díky císaři Karlu IV., známému sběrateli relikvií svatých.

Svatý Bartoloměj patřil mezi dvanáct Ježíšových apoštolů. Kázal křesťanství mimo jiné v Arménii, kde také zemřel mučednickou smrtí. Tradičně bývá zobrazován v okamžiku, kdy je stahován z kůže právě tak jej zachycuje i oltářní obraz v pardubickém kostele.

Pardubice podpoří obnovu památek v městské památkové rezervaci

V rámci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, který vyhláší Ministerstvo kultury ČR, získalo město dotaci ve výši téměř 1,7 milionu korun. Tyto prostředky budou společně s příspěvkem z městského rozpočtu využity na opravy několika významných objektů v historickém jádru.

Podpora se dotkne jak dominant, tak i méně nápadných, avšak neméně cenných staveb. Východočeské muzeum tak může opravit severovýchodní rondel zámeckých valů, kde dojde k sanaci zdiva a omítek. Společnost Hotel 100 využije příspěvek na obnovu uliční i dvorní fasády svého domu v městské památkové rezervaci. Statutární město Pardubice se zaměří na další etapu

obnovy Zelené brány, jednoho z hlavních symbolů města, a také na opravu historických truhlářských prvků výkladů a dveří v měšťanském domě č. p. 4.

„Památková péče není jen o zachování krásných fasád. Je to závazek vůči minulým i budoucím generacím. Díky spolupráci s Ministerstvem kultury a vlastnímu rozpočtu můžeme pravidelně investovat do oprav pa-

mátek, které tvoří jedinečný charakter našeho města. Každá podpořená rekonstrukce přispívá k tomu, aby Pardubice zůstaly atraktivní nejen pro obyvatele, ale i pro návštěvníky,” uvedla náměstkyně primátora pro kulturu Jiřina Klíková.

Program regenerace městských památkových rezervací a zón funguje už od roku 1992, Pardubice se do něj zapojují pravidelně.

Pardubice získaly od Ministerstva vnitra titul Přívětivý úřad 2025

V jubilejním 10. ročníku celostátní soutěže, která hodnotí kvalitu služeb, otevřenost vůči veřejnosti a moderní komunikaci, obsadily v Pardubickém kraji 1. místo. Odborná porota soutěže ocenila zejména širokou nabídku sociálních a souvisejících služeb a inovací pro seniory a osoby se zdravotním postižením, které Pardubice v posledních letech zavedly. „Ocenění si velmi vážíme, protože potvrzuje, že jdeme

správnou cestou. Je to i závazek dál hledat nové cesty, jak služby rozšiřovat a zlepšovat. Cena patří především kolegyním z odboru sociálních věcí a dalším kolegům z úřadu, je to výsledek týmové práce. Velký ohlas má náš web Domácí péče pro pečující osoby, který přehledně shromažďuje informace a usnadňuje orientaci v bydlení, dopravě, sociálních dávkách nebo právních otázkách. Další oblíbenou službou je Senior taxi, které

dnes využívá přes 4200 seniorů a držitelů průkazů ZTP,” uvedl náměstek primátora Jakub Rychtecký.

„Naším úkolem je nejen poskytovat kvalitní služby, ale i naslouchat lidem a reagovat na jejich potřeby. Proto jsme v posledních letech zavedli řadu inovací – od Senior taxi a Signálu v tísni přes Tichou linku pro neslyšící až po euroklíče či web Domácí péče. Ten se dostal i do publikace Přívětivý úřad

2025 jako příklad dobré praxe. Za první tři měsíce zaznamenal 4 421 zobrazení a 892 aktivních uživatelů, kteří hledají konkrétní pomoc. Těší nás, že má odezvu u veřejnosti i odborné poroty,” doplnila vedoucí odboru sociálních věcí Iva Bartošová.

Pozornost si získalo také zapojování veřejnosti do komunitního plánování nebo vyhrazená parkovací místa pro pečovatelskou službu a domácí hospicovou péči.

Druhá dražba odtažených vozidel přilákala ještě více zájemců

V úterý 16. září se v areálu bývalých kasáren na Hůrkách uskutečnila historicky druhá veřejná dražba odtažených vozidel z ulic města Pardubic. Do aukce se tentokrát dostalo 14 automobilů různých značek.

„Celkem se nám zde sešlo 14 kousků a mám radost, že všechny našla nové majitele. Vydražili jsme je celkem za 61 300 korun. Hlavním důvodem, proč tyto dražby pořádáme, je uvolnit ulice od vraků, které zabírají

parkovací místa a hyzdí město. Noví majitelé využijí auta buď na náhradní díly, nebo se je pokusí opravit tak, aby byla znovu pojezdná. Potěšilo mě, že letos dorazilo ještě více lidí než vloni, kdy jsme dražbu zkoušeli poprvé. Po aukci proběhly formality a vítězové si mohli svá vozidla rovnou odvést. Zájemci mohli využít i bezhotovostní platbu. Děkuji pracovníkům odboru dopravy, kteří akci připravili,” uvedl náměstek primátora pro dopravu

a správu majetku města Jan Hrabal. Doplnil, že město plánuje v projektu pokračovat i do budoucna. Další dražba se uskuteční ve chvíli, kdy se znovu sejde dostatečný počet odtažených vozidel.

Aukce začínala u všech vozidel na částce 1500 korun, přihazovalo se po stokorunách nebo podle zájmu jednotlivých dražitelů. Výnos pomůže pokrýt část nákladů na odtahy a uskladnění vozidel.

Opuštěné a technicky nezpůsobilé vozy představují pro město dlouhodobý problém zejména na sídlištích Polabiny, Dukla nebo Dubina. Ze zákona má jejich řešení přesně daný postup: po dobu dvou měsíců zůstává vozidlo na místě a mezitím je jeho provozovatel úředně vyzván k odstranění. Pokud majitel nereaguje, vozidlo město na své náklady nechá odtáhnout. Následuje tříměsíční správní řízení, na jehož konci může úřad povolit veřejnou dražbu.

Město Pardubice společně s Masarykovou společností Pardubice zve všechny občany na oslavu 107. výročí vzniku samostatného Československého státu, která se uskuteční v pondělí 28. října 2025 od 10:00 hodin na náměstí Československých legií. Společně si připomeneme významné okamžiky našich dějin a vzdáme úctu těm, kteří stáli u vzniku republiky.

Přijďte s námi uctít vznik samostatného Československa

28. října 2025, 10:00

náměstí Československých legií

107

Pardubice schválily změny rozpočtu

Zastupitelstvo města Pardubic schválilo změny rozpočtu na rok 2025. Nově vyčleněné prostředky zamíří do přípravy polyfunkčního domu Lávka v Husově ulici, investic do dopravy i podpory plaveckého areálu.

Nejvýznamnější část změny se týká domu Lávka, připravovaného ve spolupráci s městskou společností Rozvojový fond Pardubice a.s. „Polyfunkční dům Lávka bude prvním projektem komunitního bydlení, kde vznikne 60 cenově dostupných nájemních bytů pro seniory a mladé, mateřská škola pro 50 dětí, komunitní prostor i zahrada. Nyní schválených 1,5 milionu korun míří

na projektovou dokumentaci. Cílem je mít ji připravenou pro stavební povolení v době vydání nového územního plánu na jaře příštího roku,” uvedl 1. náměstek primátora pro ekonomiku a rozpočet Jakub Rychtecký. Samotná investice by měla být financována kombinací dotace, zvýhodněného úvěru a vlastních zdrojů fondu.

Město také odkoupí za 26,7 milionu korun od společnosti Chládek a Tintěra pozemky a vybudovanou dopravní stavbu. „Sjezd z I/37 a nová propojovací komunikace do ulice K Vápence napojí celou komerční zónu a zlepší dopravní dostupnost

této části města. Nová komunikace zároveň odlehčí dopravě v Teplého ulici. Sjezd plánujeme zpřístupnit veřejnosti do konce letošního roku,” řekl primátor Jan Nadrchal. Dopravní podnik současně dokončuje výběrové řízení na výstavbu parkovacího domu na Terminálu Jih.

Dalším projektem je příprava nové cyklostezky v délce 3,1 km, která povede podél plánovaného jihovýchodního obchvatu od Dražkovic do Pardubiček, s napojením na silnici do Černé za Bory. Letos město uvolní 5 milionů korun na přípravné práce, v roce 2026 pak dalších 15 mi-

lionů na realizaci společně s Ředitelstvím silnic a dálnic ČR. Cyklostezka vytvoří dosud chybějící bezpečnou spojku mezi městskými částmi.

Významná část prostředků půjde také na opravy pardubického Aquacentra. Rozpočet na rekreační a skokanský bazén se navýší na více než 10,5 milionu korun, aby mohly být opraveny oba bazény najednou. Součástí zakázky je výměna obkladů, oprava stavebních konstrukcí, technologického vybavení i zajištění technického dozoru. Nyní nic nebrání vypsání výběrového řízení na dodavatele stavby.

Chystáte se podnikat v EU? Pomůže vám Jednotné kontaktní místo

Uvažujete o podnikání v zemích Evropské unie, ale nevíte, kde začít? Využijte bezplatných služeb Jednotného kontaktního místa (JKM), které najdete na Obecním živnostenském úřadě v Pardubicích. Jeho cílem je pomoci začínajícím i stávajícím podnikatelům zorientovat se v požadavcích spojených se zahájením podnikání doma i v zahraničí.

Pardubické Jednotné kontaktní místo patří od svého vzniku v roce 2009 mezi pět nejvytíženějších JKM. Od začátku roku 2025 k 31.08. zde pracovníci vyřídili již 235 případů V ČR je celkem 15 fyzických JKM, které slouží jako rozcestník pro podnikatele a jsou součástí celoevropské sítě. Ať už plánujete poskytovat služby v EU jen příležitostně na základě

českého oprávnění nebo se chcete v jiné zemi usadit natrvalo, JKM vám pomůže zjistit, jaké podmínky musíte splnit. Stejně tak radí občanům z jiných států EU, kteří chtějí zahájit podnikání v Česku. Poradí i ohledně podnikání podle jiných zákonů (například zemědělci, umělci chránění autorským zákonem...), s uznáváním odborných kvalifikací nebo se zís-

káním Evropského profesního průkazu. Jak JKM kontaktovat? Osobně v budově úřadu Gorkého 489, Pardubice, emailem na jkm@mmp.cz, telefonicky na čísle 466 859 398, případně prostřednictvím formuláře na portálu www.businessinfo.cz - www.businessinfo.cz/nastroje/dotaz-podnikatele.

Zlata Bauerová,
Jednotné kontaktní místo

Pomozte vybrat osobnosti, na které se nezapomíná

Do konce roku 2025 mohou lidé podávat návrhy na ocenění města Pardubic. Každý může navrhnout osobnost, která významně přispěla životu ve městě. Ocenění

zahrnují: Čestné občanství, Medaili města a Čestné uznání za konkrétní čin či aktivitu. Návrh musí být písemný a obsahovat údaje o navrhovateli, navržené osobnosti a důvody ocenění.

Město také pečuje o hroby významných osobností, pokud jejich místo není udržováno a od úmrtí uplynulo alespoň deset let. Návrh musí obsahovat informace o zesnulé osobě a místě.

Návrhy zasilejte do 31. prosince tohoto roku Kateřině Snopkové, Kancelář primátora, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice, nebo e-mailem: katerina.snopkova@mmp.cz.

Klub přátel Pardubicka slaví 60 let své existence

U příležitosti tohoto významného jubilea byla v budově Státního okresního archivu v Pardubicích připravena výstava, která mapuje klíčové okamžiky z historie Klubu přátel Pardubicka. Přibližuje nejvýznamnější osobnosti klubu a připomíná řadu akcí, které klub během let uspořádal. Neopomenuta nezůstala ani rozsáhlá

publikační činnost – v edici AB-Zet Pardubicka vyšlo již více než osmdesát titulů a časopis Zprávy Klubu přátel Pardubicka, který šestkrát ročně informuje na několika desítkách stran o aktuálním dění v Pardubicích i širším regionu a věnuje se také místní historii a významným osobnostem.

Výstava představuje také projekty klubu, jako je Pardubický Slavín, který mapuje místa posledního odpočinku významných osobností Pardubicka na všech hřbitovech v katastru krajské metropole, Pardubický samet, jenž na interaktivním webu podrobně dokumentuje průběh událostí listopadu 1989 v Pardu-

bicích, nebo Pardubické stromy, jehož cílem je podpora druhové rozmanitosti místních dřevin.

Zveme všechny k návštěvě výstavy do budovy archivu na Bělobranském náměstí vždy v pondělí a ve středu od 8 do 17 hodin, a to až do 12. listopadu.

Michal Benda, Klub přátel Pardubicka

Ve stáji Městské policie Pardubice jsou opět čtyři koně

Do stáje Městské policie Pardubice přichází po roce nový kůň. I tentokrát jde o starokladrubskeho vraníka.

Zatím nese pouze koňské jméno SOLO RELUCIENTA XXX–21 a narodil se 8. července 2022 ve stáji Maneo. Svoje policejní jméno zatím nemá, to se bude teprve vybírat. V tuto chvíli jde o desátého koně zařazeného u Jízdního oddílu Městské policie Pardubice. Pochází ze stáje stanice Maneo v Maršově v Jiho-moravském kraji. Do služby přichází jako náhrada za Montyho, který uhynul 9. října loňského roku. Tímto okamžikem je ve stáji opět kompletní stav čtyř koní.

SOLO RELUCIENTA je tříletý hřebec, nikoliv valach jako ostatní služební

koně, a drží prvenství: je nejmladším koněm v celé historii Jízdního oddílu. Kůň přišel pouze se základním jezdeckým vzděláním. Nejprve projde zdokonalovacím jezdeckým výcvikem, poté specializovaným výcvikem policejním.

„Věříme, že tento nový kůň bude plnohodnotným nástupcem svých předchůdců a bude dobře reprezentovat město i Městskou policii Pardubice,“ říká Josef Málek, vedoucí Jízdního oddílu.

Jméno navrhne veřejnost

Nové jméno pro služební koně navrhne veřejnost prostřednictvím ankety na Instagramu @mppardubi-

ce. Finální jméno pak vybere komise městské policie z navržených variant. Podmínka je jediná – jméno musí začínat písmenem R, aby byla dodržena tradice pojmenování koní po linii matky.

Jízdní oddíl Městské policie Pardubice byl založen 5. května 2002. Dnes v něm slouží 5 strážníků (3 muži a 2 ženy) a 4 služební koně. Úkolem oddílu je reprezentace města a hlídková činnost zejména v místech s obtížnou dostupností.

SOLO RELUCIENTA je desátý kůň ve službě Jízdního oddílu. Od jeho založení u nás sloužili/slouží v tomto pořadí: Ota, Eda, Eli, Béda, Ruda, Kuba, Monty, Fanda, Bohouš.

Studium a praxe v ulicích Pardubic – taková byla letní škola CLIMove

Na konci srpna probíhala v Pardubicích akce s názvem Letní škola CLIMove. Akci pořádaly Centrum dopravního výzkumu a síť CIVINET Česká a Slovenská republika jako součást mezinárodního projektu financovaného z programu EUIK – Evropská iniciativa na ochranu klimatu. Na přípravě a průběhu letní školy se podílelo jak Statutární město Pardubice, tak Dopravní fakulta Jana Pernera.

Letní školy se zúčastnili mladí odborníci a studenti různých vysokých škol z Česka a Slovenska. Cílem bylo vytvořit multioborové týmy, které se budou pod dozorem mentorů věnovat aktuálním problémům moderních měst, zejména v oblastech, jako jsou doprava, urbanismus či modrozelená infrastruktura (zeleň ve městech a hospodaření s vodou). Rozsah oborů byl mezi účastníky skutečně pestrý – kromě architektury, urbanismu a dopravy byly zastoupeny také obory environmentálních

a sociálních studií. Své výsledky prezentovali účastníci poslední den letní školy zástupcům města Pardubic v historickém sále radnice.

Účastníci letní školy se konkrétně zabývali těmito pro město aktuálními tématy:

Redukce dopravy ve vztahu k Jihovýchodnímu obchvatu

- výběr konkrétních ulic, které budou dotčeny obchvatem, a návrh souboru dopravních a urbanistických opatření ke snížení individuální automobilové dopravy a podpoře udržitelné dopravy

mentor: Ing. arch. Oto Nováček, Ph.D., Metropolitní inštitút Bratislava

Sdílené zóny v Pardubicích – analýza a návrh přeměny lokalit

- návrh přeměny jedné ze dvou vybraných lokalit s využitím režimu sdílené zóny

mentor: Ing. Vojtěch Novotný, Ph.D., Vojtěch Novotný – mobility consultancy & advisory

Ulice budoucnosti – propojení dopravy a modrozelené infrastruktury

- návrh uličního profilu pro modelové území ulice Na Drážce s implementací modrozelené infrastruktury jako nástroje adaptace na změnu klimatu – modulární profil s dopravními režimy, zelení a pobyto-vými zónami

mentor: Ing. Lenka Marková, Magistrát města Pardubic

Citylogistika v Pardubicích – jak doručovat rychle, efektivně a udržitelně

- návrh vhodného udržitelného modelu doručování zásilek pro město typu Pardubice, včetně výběru vhodné lokality pro umístění mikrodepa pro cargokola

mentor: doc. Ing. Libor Švadlenka, Ph.D., Dopravní fakulta Jana Pernera, Univerzita Pardubice

Uvedená témata jsou pro město Pardubice velmi aktuální. Specificky sdílenými zónami se město zabývá také v rámci

projektu CityWalk 2.0, který je financován z programu Interreg Danube Region. Sdílené zóny jsou v české legislativě novým dopravním režimem, který nabízí elegantní způsob, jak podpořit multifunkčnost veřejného prostoru a rovněž aktivní způsob dopravy (zejména pěší a cyklistickou). Ve sdílených zónách je umožněn provoz pěších, cyklistů i motorových vozidel, maximální povolená rychlost je však 20 km/h a v zóně nejsou upravovány přednosti. Provoz je organizován zejména architektonickým provedením, tedy stavebními opatřeními a samotným charakterem prostoru. Dopravní značení se užívá pouze v nutných případech. Cílem je vytvořit prostor, který „promlouvá“ ke svým uživatelům, navádí je a umožňuje jejich souhru.

Právě takovým zónám a jejich potenciální realizaci v kontextu Pardubic se město věnuje v projektu CityWalk 2.0.

Antonín Suk, CityWalk 2.0

Parky, stezky i voda: Pardubice představí krajinářské projekty

Prostory Urban centra Automatických mlýnů ožijí první říjnový týden ukázkami studií města Pardubice, zaměřenými na zahrádkářskou tvorbu a kvalitní úpravy veřejných prostranství. V souvislosti s oslavami mezinárodního dne krajiny (20. října) je symbolické, že město může prezentovat reálné snahy o zlepšení tváře krajiny a představit projekty různých měřítek a přístupů.

Krajina za hranicemi zastavěného území je velkou výzvou i příležitostí pro

zlepšení životního prostředí města. Zdravá krajina podporuje lepší hospodaření s dešťovou vodou, mikroklima, druhovou pestrost a ochranu půdy proti erozi. Mimo to v krajině lze vystopovat kulturní, historické i přírodní souvislosti, které spoluvytvářejí jedinečnou atmosféru Pardubic a mohou ožít například v naučných stezkách či citlivém doplnění vybavenosti, mobiliáře a drobné architektury. Společným jmenovatelem pro zlepšení

krajině struktury je také doplnění logické prostupnosti. Měřítka projektů může být různá – od celkového doplnění krajině struktury velkých katastrů po detailní návrhy jednotlivých lokalit, například Červeňák. Pro život obyvatel mají velký význam parky a parkově upravená prostranství, která nabízejí možnosti rekreace v docházkové vzdálenosti. V rámci rozvoje města je třeba dbát jak na péči o stávající plochy, tak na přípravu nových

parků. I takové příklady představí výstava. Všechny prezentované projekty spojuje větší či menší podíl práce krajinářského architekta. Soubor ukazuje současné trendy krajinářské architektury a zdůrazňuje význam přírody, zejména v antropogenním prostředí. Místní projekty budou doplněny o putovní mezinárodní výstavu 20 krajinářských děl Reconsidering Nature 2022, kterou organizuje IFLA Europe.

Aleš Reiský, Odbor hlavního architekta

Celoplošná deratizace je důležitou součástí péče o veřejný prostor

Pardubice zahajují každoroční celoplošnou deratizaci veřejných prostranství a městských budov. Od roku 2024 se tato opatření nově provádějí každoročně, zatímco dříve probíhala deratizace jednou za dva roky. Zásahy probíhají v měsících září až říjen a jejich cílem je snížit počet škodlivých hlodavců na veřejných prostranstvích na minimální možnou úroveň, aby byla zajištěna čistota a hygienické podmínky ve městě.

„Celoplošná deratizace je důležitou součástí péče o veřejný prostor a hygienu města. Kromě pravidelné každoroční akce

provádíme i dílčí, ohniskovou deratizaci podle aktuálních podnětů občanů či městských úřadů. Snahou města je minimalizovat škody způsobené hlodavci a zároveň zajistit ekologicky i ekonomicky bezpečné postupy,“ uvedla náměstkyně pro životní prostředí Jiřina Klíčová.

Celoplošná deratizace zahrnuje všechny veřejné prostory a budovy ve vlastnictví města a probíhá současně s deratizací kanalizační sítě ve spolupráci s VAK Pardubice a.s. Souběžně probíhá po celý rok i ohnisková deratizace, která je realizována na základě podnětů občanů, městských obvodů či

zjištění pracovníků města. Každé ohnisko je předem zkontrolováno a řešeno vhodnou metodou. Aplikace nástrah probíhá moderními a ekologicky bezpečnými rodenticidy, buď přímou aplikací do nor s přikrytím zeminou, nebo v uzamykatelných deratizačních boxech pro veřejná prostranství. „Každá lokalita je kontrolována po dobu několika týdnů a nástrahy se doplňují, dokud není zajištěno, že hlodavci již nevstupují do nor. Souběh celoplošné a ohniskové deratizace je velmi účinný, protože umožňuje zasáhnout nejen samotné nory, ale i propojenou kanalizační síť, což výrazně omezuje šíření

hlodavců,“ dodal vedoucí oddělení životního prostředí Miroslav Miča.

Město zároveň apeluje na vlastníky soukromých objektů a pozemků, aby při zjištění výskytu hlodavců provedli deratizaci ve svém majetku, ideálně v termínu celoplošné městské akce. Tento souběh zvyšuje účinnost opatření a přispívá k minimalizaci hospodářských škod způsobených hlodavci. Přesto je třeba, aby obyvatelé aktivně přispívali správným nakládáním s odpady, čímž se minimalizuje množství potravy dostupné hlodavcům a omezuje jejich reprodukce.

Bang, Váňa a Hrad v Pyrenejích

Prvním novým titulem 116. divadelní sezóny pardubického stánku Thálie je černá komedie Mariuse von Mayenburga Bang, kterou divadlo uvedlo 4. října na Malé scéně ve dvoře. V režii Gabriely Gabašové hrají Jiří Hába, Veronika Malá, Štěpán Pospíšil, Radek Žák a další.

Hra humorným pohledem zachycuje palčivé otázky dneška – od moci a manipulace až po nezvladatelné ego. Oceňovaný německý dramatik, dramaturg a re-

žisér Marius von Mayenburg hru napsal v roce 2017, režisérka ji ale v Pardubicích v mnoha ohledech posunula do úplné současnosti.

V současnosti se odehrává i chystaná adaptace Čechovova Strýčka Váni, kterou pro pardubický soubor připravila režisérka Kasha Jandáčková. Premiéra nové inscenace s názvem Váňa se uskuteční 18. října na velkém jevišti Městského divadla. Diváci se mohou těšit na Petra Borovce, Karolínu

Šafránkovou, Martinu Sikorovou, Martina Mejzlika, Josefa Lásku a další herce. Čechov napsal Strýčka Váňu v roce 1899, přesto je jeho text nadčasový a stále aktuální: postavy původní hry cítí, že je něco hlubokého špatně, vnímají postupný rozklad a ztrátu iluzí. To je pocit, který rezonuje současnou společností, obzvláště u mladé generace, která se ocitla uprostřed mnoha krizí – klimatu, identity, důvěry v instituce a systém, v období další vlny válek.

Novinku v říjnu chystá i cyklus literárně-poetických večerů, který formou scénického čtení tentokrát představí tajemný román Hrad v Pyrenejích norského spisovatele Josteina Gaardera. Zkrácené „vydání“ e-mailového dialogu bývalých partnerů, kteří se po třiceti letech znovu nečekaně setkají, přečtou Veronika Malá, Ladislav Špiner a Josef Pejchal 20. října na Malé scéně ve dvoře.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Carmina Burana v Sukově síni

V říjnu se pardubická Sukova síň rozezná jedním z nejznámějších děl 20. století – Carmina Burana Carla Orffa. Monumentální kantáta, jejíž úvodní sbor „O Fortuna“ znají i ti, kdo jinak klasickou hudbu nesledují, čerpá ze středověké sbírky latinských a staroněmeckých básní. Ty zpívají o osudu, lásce,

vině i radostech všedního života. Komorní filharmonie Pardubice uvede dílo v jedinečné komorní verzi pro dva klavíry, bicí, sólisty a sbor. Tato úprava má i přes menší obsazení obrovskou emocionální sílu. Právě díky této podobě ještě více vyniká rytmus, energie a dramatická skladba – a také

mistrovství jednotlivých interpretů. Sólisté Lucie Silkenová (soprán), Josef Moravec (tenor) a Filip Bandžak (baryton) se představí spolu s klavíristy Kristinou a Martinem Kasíkovými. Významnou roli sehraje i bicí nástroje – part pro tympány provede Cécile Boiffin z Komorní filharmonie Pardubice.

Zpívat bude Český akademický sbor Brno pod vedením sbormistra Michala Vajdy a dirigovat bude oblíbený Stanislav Vavřínek. Koncert se koná v Sukově síni Domu hudby v Pardubicích 10. října 2025 od 19 hodin.

Milena Potůčková, mluvčí KFP

Elegické žaložpěvy ze severských hor v Divadle 29

Československý pavilon instalovaný v rámci výstavy Cecoslovacchia v Galerii města Pardubic (GAMPA) se na jeden večer promění v řečiště světla, stínů, zvuků a ticha. Světelný čaroděj Jan Kulka tam vystoupí v neděli 12. října v doprovodu pražského ansámblu Stratocluster v pásmu živých audiovizuálních situací. Ke kapele se speciálně pro tento koncert přidají mexický perkusista Emilio Gordoa a Josten Myburgh, saxofonista a skladatel z australského Boorloo.

V sobotu 18. října se můžeme těšit na příběhy krajiny a míst pohledem

dvou různých písničkářských generací. V Divadle 29 se představí Petr Linhart, lídr kapely Majerovy brzdovalky, písničkář, poutník, milovník krajiny, zvláště pak těch pohraničních. V druhé části večera zahraje Tomáš Toman. Ten ve svých písních vypráví příběhy ze zapadlých koutů Krkonoše a snaží se pozvedat svůj zrak i k místům, kam není možné dohlédnout a k věcem, které bývají očím neviditelné.

Ve středu 22. října nás čeká dvojkonzert dobrodružné hudby. Kvadrata supru je mezinárodní kvartet, jehož

hudba se odvíjí v polaritě mezi transovně eruptivním free jazzem s folklorními atavismy a volnou improvizací s prvky minimalismu. Duo Toša, které tvoří basistka Klára Pudlaková a saxofonista Michal Wróblewski, experimentuje s odkazy různých hudebních tradic. Jejich hudba se rozprostírá od dojímavých a přímočaře melodických písní přes zvukomalebné krajiny až po divoká rytmičká běsnění.

Norské hory, magické bytosti, zvuky podsvětí, sny, severský folklor a šamanské rituály. Hudebník Sturle

Dagsland je těžko popsatelný fenomén, zároveň neskutečně chytlavý a totálně nespoutaný. Rozkošná temnota? Elegické žaložpěvy? Skřítek, který dokáže dštít děs a hrůzu? V pondělí 27. října očekávejte v Divadle 29 opravdu živelnou a dobrodružnou jízdu. Před Sturlem Dagslandem vystoupí se svou mutantní elektronikou klubový objev, zpěvačka a producentka Fæ Bestia.

Podrobný program Divadla 29 najdete na www.divadlo29.cz

Jaroslav Tarnovský, Divadlo 29

Říjen v klobouku a papučích pro paliativu

V říjnu obujeme papuče a nasadíme klobouky! S podzimem přichází již několikátý ročník osvětových akcí v oblasti paliativní péče.

Celou naší zemí běží kampaň „Do-ŽÍT DOMA“. Jejím cílem je informovat širokou veřejnost o službách mobilních hospiců v ČR, přiblížit jejich činnost a ukázat, jak mobilní hospice pomáhají našim nejbližším důstojně žít

doma až do konce. Celá akce vrcholí „Papučovým dnem“, který připadá každoročně na druhou středu v měsíci říjnu, letos 8.10.2025. Papuče jako symbol bezpečí a pohodlí doma můžete v tento den obout nejen doma i Vy. Následným sdílením své fotky v bačkorách na sociálních sítích spolu s hashtagem #papucovymden podpoříte smysl této akce.

Druhý říjnový pátek, letos připadající na 10.10., je mezinárodním dnem na podporu dětské paliativní péče, známým pod názvem „HatsON“ či „Kloboukový den“. V tento den se s Vámi rádi potkáme na Pernštýnském náměstí v rámci Podzimních městských slavností. Těšit se můžete na stan s tvořením a muzikoterapeutickou pohádku v podání Marké-

ty Havlové. Myšlenkou této akce je zvýšení povědomí o potřebě dětské paliativní péče a službách spojených právě s péčí o nevyлéčitelně nemocné děti a jejich rodiny. Paliativa totiž nemusí být jen o nemoci, je hlavně o společném čase.

Přijďte i vy, budeme se těšit!

www.detskapaliativnipece.cz

Jana Černocká, energie a.o.p.s.

Pomoc do 48 hodin a nové programy: Péče o duševní zdraví slaví 30 let

Péče o duševní zdraví začínala před 30 lety v jedné pardubické kanceláři. Dnes tvoří síť podpory pro lidi s vážným duševním onemocněním i jejich rodiny napříč východními Čechami. Každoročně pomáhá více než 1 500 lidem a oznamuje další dva významné kroky vpřed: zavedení včasné podpory pro mladé lidi a rozšíření podpory pro osoby s duální diagnózou (tedy pro ty, kteří se potýkají i se závislostí).

Páteří organizace jsou tzv. centra duševního zdraví (CDZ). Multidisciplinární týmy, ve kterých spolupracují psychiatři, psychologové, sociální pracovníci, zdravotní sestry a peer konzultanti. „Podpora se odvíjí od potřeb konkrétního člověka. Za lidmi domů jezdí i lékař a jsme schopni zajistit kontakt s lékařem do 48 hodin,“ řekl ředitel organizace Petr Pavlíček.

Rozvoj vize: duální diagnózy a mladí lidé

V současné době organizace otevírá dvě zásadní témata. Duální diagnózy: kombinace duševního onemocnění a závislosti. Tým připravuje integrovaný přístup, který klientům nabídne bezpečnou a funkční podporu, aniž by museli „přebíhat“ mezi službami. Druhý je Early intervention (včasná podpora): specializovaný tým bude působit v Pardubicích a podporovat mladé lidi, kteří se setkávají s prvními

projevy vážného duševního onemocnění. Často jde o období, kdy je obtížné potíže pojmenovat, rodina i samotný člověk tápou, kam se obrátit a co dělat dál. „Když se podaří pomoci včas, šance na zotavení jsou mnohem vyšší. Včasná podpora může znamenat, že mladý člověk dokončí školu, udrží si přátele nebo začne pracovat – a to jsou momenty, které zásadně ovlivní celý život,“ vysvětluje Pavlíček.

Magdalena Plíková, Péče o duš. zdraví

Tandemová výuka ve Sfěře!

Máte doma šikovného středoškoláka? Nebo učíte studenty, kteří hledají nové výzvy? Ve SFÉŘE mají mladí jedinečnou možnost zažít něco, co běžný proces učení ve škole neumožňuje – tandemovou výuku! Společně se zdejšími odborní-

ky, lektory, povedou vzdělávací programy v laboratořích a dílnách, získají cenné zkušenosti, které jim otevrou nové obzory. Zažijí otevřenou a příjemnou atmosféru vzdělávání, potkají nové lidi a vyzkouší si špičkové vybavení a moderní technologie

v inspirativním prostředí. Je to příležitost, která může ovlivnit či nasměrovat jejich budoucnost. A co je nejlepší – mají ji doslova za rohem v jednom z nejmodernějších vzdělávacích center v Evropě, přímo v pardubických Automatických mlýnech.

Začíná se na podzim 2025. Přihlášky a více informací u lektora Patrika Čermáka: patrik.cermak@sferapardubice.eu.

www.sferapardubice.eu

Tereza Všečeková, SFÉRA

Vzdělávací programy v GAMPĚ

V Galerii města Pardubic kromě výstav či tvůrčích dílen pro veřejnost připravujeme také vzdělávací programy pro mateřské, základní, střední školy i další mimoškolní kolektivy. Účastníkům hravou a zážitkovou formou zprostředkováváme aktuální výstavy, jejich kontext i širší souvislosti ze světa současného umění.

V druhé polovině listopadu otevřeme v galerii novou výstavu Poezie je, která propojí současnou poezii a vizuální umění. Cílem edukativního programu bude rozvíjet u dětí představivost, hravost a otevřenost směrem k současnému umění a tvůrčímu psaní a zároveň jim ukázat, že poezie může mít mnoho podob. Během edukativního programu *Poezie je. Vidět a slyšet.* se žáci

seznámí s tím, že poezie nemusí být jen zapsaná v knížkách – může mít podobu obrazu, zvuku či instalace v prostoru. Formou her a úkolů budou hledat poezii očima i ušima přímo v galerii. Na tvořivé dílně si pak samy vyzkoušejí vytvořit vlastní „intermediální báseň“ – vizuální, zvukovou či prostorovou. Edukační program *Poezie jsou. Slova v pohybu.* se zaměří na obje-

vování poezie a rozvíjení vlastního psaní prostřednictvím jazykových her. Žáci si vyzkoušejí, že báseň nemusí být složitá nebo „učesaná“, ale může vznikat ze hry se slovy, rytmem a představami. Více na www.gampa.cz.

Edukativní programy - termín:

1. 12. 2025 – 13. 2. 2026

Lucie Oplíštilová, GAMPA

Tvorba strategie vrcholí – Pardubice představí priority a klíčové projekty

Město Pardubice představí svým obyvatelům finální podobu nového strategického plánu. Na třetím veřejném projednání, které se uskuteční v pondělí 3. listopadu 2025 od 17:00 ve Společenském sále radnice, budou občanům přiblí-

ženy nejen Vize a hlavní priority a cíle rozvoje města, ale také klíčové strategické projekty, jež mají v příštích letech určovat směřování Pardubic. Setkání nabídne prostor pro otázky i diskusi se zástupci města a zpracovateli dokumentu.

„Třetí veřejné projednání je vyvrcholením celého procesu, do kterého se zapojily stovky obyvatel prostřednictvím dotazníků, pocitové mapy či osobních setkání. Nyní jim můžeme ukázat, jak jejich podněty přispěly k podobě výsled-

ného dokumentu a jaké konkrétní projekty budou město posouvat vpřed,“ uvedl primátor města Jan Nadrchal. „Srdečně zvu všechny občany, aby se přišli podívat a společně s námi diskutovali o budoucnosti Pardubic.“

Pocta koňské krásy v Mázhausu

Výstavní prostor Mázhaus se až do 16. listopadu proměňuje v místo, kde mohou návštěvníci nahlédnout do světa koní. Fotografka Marie Vašková zde představuje svou tvorbu, která zachycuje koně v celé jejich kráse – od okamžiků z dostihových drah přes klidné scény z pastvin až po detailní snímky z jezdeckých disciplín.

Výjimečnost autorčiny práce potvrzuje i fakt, že některé její fotografie byly zařazeny do odborných publikací. Výstavu navíc doplňuje řada předmětů, které návštěvníkům přibližují nejen prostředí dostihových závodů, ale i širší svět jezdecké kultury. Navíc si návštěvníci mohou při prohlídce vyplnit kvíz, který

prověří jejich znalosti i postřeh z výstavy. Autorka následně všechny odpovědi vyhodnotí a dva nejúspěšnější luštitelé odmění.

Výstava „Pocta koňské krásy“ je tak nejen uměleckým zážitkem, ale také zábavou pro celou rodinu.

Simona Hanušová, Mázhaus

Pardubice zazářily v letní soutěži Děčka „Uložte ovečky“

Prázdninová soutěž České televize Děčko „Uložte ovečky“, která motivovala děti i dospělé k objevování zajímavých míst po celé České republice, je u konce. Pardubice si v ní vedly mimořádně úspěšně – z více než 350 zapojených míst obsadily skvělé 8. místo.

Heslo z pardubické pohádkové schránky bylo zadáno 843krát, což ukazuje velký zájem o soutěž i atraktivitu Pardubic.

„Zařazení do soutěže není samozřejmostí – Česká televize obvykle nevybírá stejná místa opakovaně. Letošní účast tak potvrzuje dlouhodobou práci Turistického informačního centra Pardubice,“ komentoval úspěch v soutěži náměstek primátora René Živný.

Informační centrum se do příprav soutěže aktivně zapojilo. Zajistilo například tematické materiály pro malé

i velké soutěžící – samolepky, pracovní listy nebo omalovánky, které byly během léta k dispozici na všech pobočkách infocentra.

Děkujeme všem soutěžícím za návštěvu a zájem o Pardubice. Úspěch v soutěži je pro nás motivací pokračovat v prezentaci města jako přívětivého místa pro rodiny, cestovatele i milovníky poznávání.

Tereza Zichová, infocentrum Pardubice

Kniha o karanténě, železničním pluku a výstavbě Dukly

Nakladatelství Helios připravuje na příštích rok vydání knihy, která se detailně zaměří na příběh pardubické karantény a někdejšího železničního pluku. Autoři nyní shromažďují podklady a obracejí se na veřejnost s prosbou o spolupráci.

Pokud máte doma fotografie, dokumenty, vzpomínky či jiné zajímavé materiály vztahující se k tomuto tématu, můžete je zaslat na e-mail: razskazovj@seznam.cz. Z přijatých podkladů vyberou autoři ty nejzajímavější k otištění a jejich majitelé dostanou výtisk knihy zdarma.

Stezka Karantény připomíná zapomenutou historii

Letos byla veřejnosti zpřístupněna nová naučná stezka Karantény, která připomíná historii zaniklé vojenské nemocnice – svého času největší v Evropě. Rozkládala se na území dnešního sídliště Dukla a díky devíti zastavením na stezce se návštěvníci mohou seznámit s každodenním životem zdravotnického personálu i raněných vojáků. Dozvíte se také, čím byl provoz nemocnice unikátní, proč se jí říkalo Barákové město a co dělalo

tento lazaret jedinečným. Trasu si lze projít kdykoli samostatně – buď s tištěným letákem dostupným v informačním centru, nebo s pomocí mobilní aplikace SmartGuide.

Zájemci si mohou zážitek rozšířit o komentovanou prohlídku s průvodcem, kterou zajišťuje Turistické informační centrum Pardubice. Do konce října probíhají pravidelné prohlídky. Rezervace je možná online na webu města, anebo přímo v turistickém informačním centru.

Tereza Zichová, infocentrum Pardubice

Týden pro seniory

V říjnu se tradičně koná Týden pro seniory. Přinášíme vám podrobný program, který jsme pro vás připravili. Bližší informace podá Michaela Smetáková z oddělení kultury a cestovního ruchu na čísle 466 859 429

20. 10. 10.00 „Jak na denní líčení v elegantním věku“ – užitečné rady a líčení s vizážistkou Hanou Novotnou, přihlašování na tel. čísle 777 149 916, zdarma

21. 10. 10.00 Komentovaná procházka „Červeňák“ – sraz u lávky přes Chrudimku pod nemocnicí, zdarma

21. 10. 13.00 Buchtyáda – soutěž v pečení sladkých i slaných dobrot – pouze pro členky klubů seniorů

22. 10. 10.00 Beseda s pracovníky terapeutické linky Sluchátko – Na nic nejste sami! Zdarma.

22. 10. 14.00 Komentovaná procházka „Pardubický Slavín“ – sraz před Centrálním hřbitovem u hlavní brány

23. 10. 11.00 Setkání vedoucích klubů, lektorů, Rady Seniorcentra a Rady seniorů na parníku Arnošt – pouze pro pozvané

23. 10. 16.00 Koncert Heidi Janků v KD Hronovická, vstupné 100,-

24. 10. 11.00 Seniorský pátek: Dance Well lekce - pohybová dílna pro tvůrčí seniory, babičky a dědečky. GAMPa – Automatické mlýny, přihlašování na tel. 608 209 897

Sbírka Bílá pastelka pomůže nevidomým a slabozrakým

U příležitosti Mezinárodního dne bílé hole proběhne ve dnech 13. až 15. října 2025 celorepubliková sbírka Bílá pastelka. V tyto dny budete moci v Pardubicích a dalších městech po celé ČR potkat dobrovolníky především z řad studentů, kteří vám vymění finanční příspěvek za malý

dárek, a to za bílou pastelku. Minimální cena pastelky je 30 Kč. I letos je možnost přispět nejen hotovostí, ale také bezhotovostně pomocí QR kódů umístěných na kasičkách.

Výtěžek celorepublikové sbírky bude využit na podporu lidí nevidomých a sla-

bozrakých a jejich integraci do běžného života. Svým příspěvkem do pokladniček v Pardubicích můžete přispět na činnost TyfloCentra Pardubice, které poskytuje služby lidem s těžkým zrakovým postižením na území města Pardubice a celého Pardubického kraje.

rá nálada vítány. Více informací o trase a programu najdete na www.maskwalk.cz nebo na sociálních sítích.

Matěj Joudal, pořadatel

Seniorcentrum

6. 10. 14.00 Hravá kavárnička
8. 10. 14.00 Hudební odpoledne
16. 10. 10.00 „Klubíček“ – ruční práce
20. 10. 14.00 „Jednoduché cviky a opatření pro léčbu a prevenci bolestivých stavů“
21. 10. 13.00 Procházka za pardubickou architekturou - sraz před VČD
22. 10. 14.00 Z cyklu Studánky: „Dcera národa Zdeňka Havlíčková“
23. 10. 10.00 „Klubíček“ – ruční práce
24. 10. 14.00 Posezení s harmonikou a opékání špekáčků (v rámci akce Týden pro seniory)
26. 10. 14.00 Taneční odpolední čaj v KD Hronovická, hraje Chorus, vstupné 80,-

MaskWalk Pardubice: když se město převlékne do pohádky

V sobotu 1. listopadu od 19:00 se na Pernštýnském náměstí uskuteční osmý ročník MaskWalk – karnevalového průvodu, který promění pardubické ulice v kouzelné

jeviště. Čeká vás soutěž o nejlepší masku, tanečníci, ohnivá show a možnost proměnit se ve fotokaravanu nebo u malování na obličej. Vstup je zdarma, fantazie a dob-

SKOČTE SI DO *Pardubic*

Podzimní městské slavnosti

10.–11. října 2025

Pardubice

Pernštýnské náměstí | třída Míru | ulice U Stadionu | Zámek | Automatické mlýny

spanilá jízda kočářů	**MŇÁGA A ŽĎORP**	podzimní jarmark	**OHŇOSTROJ**	koňská show Štvanci	
Dasha a Pajky Pajk	Rarášci – dětská show	**Oldtimer Corso**	Kouzelná školka	**Den medu**	Běh univerzity
Vinařský minifestival	Soul Sisters	**Factory Band**	**lampionový průvod**		
pouťové atrakce	**Sunny Swing**	Fantastic Art	**dobový život v atmosféře první republiky**		

Podrobný program na www.pardubice.eu a na FB události akce

Pořadatelé:

Generální partneři:

Hlavní partneři:

Partneři:

Mediální partneři:

Dodavatelé:

PROGRAM

Moderátor – Jakub Hříb

PÁTEK 10. 10.

TŘÍDA MÍRU

12:00–18:00 Dětské pouťové atrakce,
prodejní stánky

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

10:00–22:00 Pernštýnské tržiště – řemeslné
a prodejní stánky

14:00–22:00 Pardubická hospoda – party stan
s (nejen) staročeskými specialitami

15:30–16:00 Spanilá jízda kočárů
(třída Míru – Pernštýnské nám.)

16:00–16:10 Slavnostní zahájení slavností

16:10–16:20 HPM Dance studio Pardubice

16:20–16:30 T-BASS Pardubice

16:30–16:50 PM Stars Pardubice

17:00–18:00 Rarášci – dětský program

18:30–19:30 Soul Sisters

20:00–21:00 Dasha a Pajky Pajk

21:10–22:20 Factory Band

DOPROVODNÝ PROGRAM

ULICE U STADIONU

Zábavní park – pouťové atrakce

ZÁMEK PARDUBICE

10:00–18:00 Zámecké valy – Kopyta v pohybu:
od startu ke slávě!
Vydejte se s dětmi na zábavnou trasu
inspirovanou hrou Dostihy a sázky!
Čeká vás dobrodružství plné pohybu, her
a koňských překážek. Stane se právě váš
kůň dostihovou legendou?

Energiea – Klobouky opět v akci
s dětskou paliativou
MÁZHAUS

14:00–14:30 Ouškem v mechu –
muzikoterapeutická pohádka Markéty
Havlové, součást programu Klobouky
opět v akci – slavíme s dětskou
paliativou

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

14:00–18:00 Klobouky opět v akci – slavíme
a tvoříme s dětskou paliativou,
#HatsOn4CPC

AUTOMATICKÉ MLÝNY PARDUBICE

• střešní bar: 17:00–24:00 (DJ párty)

SOBOTA 11. 10.

TŘÍDA MÍRU

10:00–18:00 Dětské pouťové atrakce,
prodejní stánky

10:00–13:00 Oldtimer Corso Pardubice – výstava
historických vozidel VK Pardubice

13:00 Spanilá jízda městem –
Oldtimer Corso Pardubice

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

9:00–22:00 Pardubická hospoda – party stan
s (nejen) staročeskými specialitami

9:00–22:00 Pernštýnské tržiště –
řemeslné a prodejní stánky

9:00 Den medu – průvod včelařů městem

9:20 Přivítání průvodu včelařů
zástupcem města Pardubice

9:40 Pohybové studio Hroch

9:50 Univerzitní sportovní klub
Pardubice

10:00 Běh Univerzity Pardubice

11:00–12:30 Oldtimer Corso Pardubice –
výstava historických vozidel
(třída Míru)

13:00 Spanilá jízda po městě

14:00–14:15 Select Dance

14:20–14:40 TŠ La Pasión

14:45–15:30 Kouzelná školka – dětský program

15:30–16:00 Autogramiáda Kouzelné školky

16:00 Koňská show – Válečný kůň
(ulice U Stadionu)

17:20–18:50 Sunny Swing

18:55 Fantastic Art – Great Gatsby –
kabaretní show

19:00 Lampionový průvod – průvod městem
za doprovodu ohňové show na trase
Pernštýnské nám. – Zámek – Tyršovy
sady

19:30 Ohňostroj s podtitulem
Život je jen náhoda (Tyršovy sady)
Hravé rytmy swingu a stepu roztočí
pyrotechnické efekty nad pardubickou
oblohou.

20:00 Mňága a Žďorp

21:30 Drums&Guitars

MACHOŇOVA PASÁŽ

100 LET MACHOŇOVY PASÁŽE

Kulturně historický program v prostorách Machoňovy
pasáže a tř. Míru v podání Klubu vojenské historie:

11:00–13:00 Dobový život v duchu roku 1925,
korzování historicky oděných osob
v rámci Oldtimer Corsa na tř. Míru

13:00–13:20 Znovuotevření Machoňovy pasáže
po 100 letech – symbolické přestřižení
pásky, projevy osobností

13:20–13:40 Ema Singer – pěvecké vystoupení
kabaretní divy

13:40–14:00 Machoňova pasáž před 100 lety –
pózování dobových účastníků

16:30–17:00 Ema Singer – pěvecké vystoupení
kabaretní divy

ULICE U STADIONU

13:00–16:00 Koňský doprovodný program –
dobové hry pro děti, korzování koní,
výstava sedel a menších artefaktů

16:00–17:00 Jezdecká show – Štvanci –
vystoupení Válečný kůň
– ukázky výcviku kavalérie v dobových
uniformách československé armády
a další scény z období první republiky
Program doprovází komentář průvodce
s přiblížením historického kontextu
vystoupení.

DOPROVODNÝ PROGRAM

DOSTIHOVÉ ZÁVODIŠTĚ

Křišťálový pohár města Pardubice – BRITSKÝ DEN

ZÁMEK PARDUBICE

10:00–20:00 Vinařský minifestival – čeští
a moravští vinaři, řízené ochutnávky,
vinné soutěže, ukázka a škola sabrage,
naučná stezka vín, aktivity pro děti.
Ve spolupráci a za účasti Oldřicha
a Tomáše Bujnochových.

14:00–18:00 Pouliční CûlTúra stage
Anička Nováková (14:00–16:00),
Jan Loops (16:00–18:00)

10:00–18:00 Zámecké valy – Kopyta v pohybu:
od startu ke slávě! Vydejte se s dětmi
na zábavnou trasu inspirovanou
legendární hrou Dostihy a sázky!
Čeká vás dobrodružství plné pohybu,
her a koňských překážek. Stane se právě
váš kůň dostihovou legendou?

PROJÍŽDKY HISTORICKÝM TROLEJBUSEM

Trolejbusy budou jezdit na trase Dubina – střed města –
Dukla. Jízdní řády, podrobnosti, ale i úpravy trasy
na stránkách www.motoracek.cz před akcí.
Cca 10:00–15:00.

VLÁČEK MOTORÁČEK

Motoráček na trase Pardubice centrum – Pardubice
hl. n. – Rosice a zpět s prohlídkou muzea. Jízdní řády
a další info na stránkách www.motoracek.cz před akcí.
Jízdenky se prodávají jen ve vlaku! Cca 10:00–15:00.

KD HRONOVICKÁ

10:00–17:00 Den medu – ukázka lidových řemesel,
ochutnávka medu, prodej včelích
produktů a další program

AUTOMATICKÉ MLÝNY PARDUBICE

• Africké trhy – Piazzetta 9:00–17:00
• komentované prohlídky: 10:00, 12:00, 14:00
a 16:00
• otevřená střešní vyhlídka: 9:00–16:00
• střešní bar: 17:00–24:00 (DJ párty)

SFÉRA PARDUBICE

• výroba lampionů (dílna kovu a textilu):
10:00, 13:00, 15:00
• výroba masek na průvod (Sférické hřiště):
10:00, 13:00, 15:00
• příběhy s Vědou na kouli:
10:00, 11:30, 14:30, 16:30

ŽELEZNIČNÍ MUZEUM ROSICE:

sobota 11. 10. | 10:00–16:00 – jízdy historických
trolejbusů spolku, otevřené muzeum Rosice

neděle 12. 10. | 10:00–16:00 – jízdy historických
motoráčků Pardubice hl. n. – Rosice – Pardubice
závodiště v rámci akce „Na koníčky motoráčkem“

ULICE U STADIONU

Zábavní park – pouťové atrakce

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

do 4.1. Exit 91 / Vykopávky, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Grafiky Ivo Křena, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Lapidárium, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 19.4. Martin Veselý: Struktury, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 7.11. Tanec v koláčích VI., Dům hudby, výstava

do 26.10. Tomáš Moravec: Emergency, Gočárova galerie - Dům U Jonáše, výstava

do 26.10. Emil Artur Pittermann Longen - Za oponou bohéma, Gočárova galerie - Dům U Jonáše, výstava

do 26.10. Radka Bodzewicz - Uroboros, Gočárova galerie - Dům U Jonáše, výstava

do 10.10. Alexandra Hrehová: Past-viny II (SK), Divadlo 29, výstava

do 16.11. Pocta koňské krásy - Marie Vašková, Výstavní prostor Mázhaus, výstava

do 9.11. Výstava Paměť hlíny, Knihovni centrum u Vokolků, výstava

do 31.10. Výstava Poezie v obraze, obraz v poezii, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

do 8.11. Anna Křištofiková: Já jsem ta krajina za rozbitým oknem, NOV art space, výstava

do 2.11. Odkaz Václava Havla v tvorbě mladých grafiků, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 4.10. Podzim v Bylance aneb Pod širým nebem divadelní bilance, Tělocvična Bylanka - Sokolovna Svítok

4.10. Cashanova Bulhar, Music club Žlutý pes, koncert

4.10. 5.10. Dýňová dlabáčka, AZ Garden

4.10. 9:00 Cyklobojovka, sraz na pravém břehu Labe u zdymadla

4.10. 9:00 16:00 Dýňobraní 2025, Plavecké centrum Oceán Pardubice

4.10. 9:00 12:00 Festival ptactva Lázně Bohdaneč, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, sraz v sobotu v 9 h před sochou sv. Jana Nepomuckého u bohdonečského mlýna

4.10. 9:30 Výroba keramické lampy, Cobydup

4.10. 10:00 Bambuláčkův svět, Dům dětí a mládeže Beta, divadlo

4.10. 10:00 18:00 PokéTour Pardubice, Palác Pardubice

4.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

4.10. 10:00 Sraz senzorického hraní, Grill restaurant Kelt

4.10. 10:30 Leoš a jeho kamarádi, Dům hudby, koncert

4.10. 11:00 Řízkobraní a večer s kytarou, Restaurace Dubina

4.10. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie

4.10. 13:30 HBC Pardubice - SK Hokejbal Letohrad, HBC Pardubice aréna, hokejbal

4.10. 14:00 Den architektury, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

4.10. 14:00 ReKino - Kino Dukla ožívá, Dům kultury Dukla

4.10. 15:00 FK Pardubice MFK Karviná, Stadion Arnošta Košťála, fotbal

4.10. 15:00 Komentované procházky - Pardubice v časech nacismu, Institut Paměti národa

4.10. 17:00 Pardubický blues fest - Blues pro Špágra, Doli Klub, koncert

4.10. 18:00 Petr Jan Juračka - křest knihy: Nejsou to šlapky!, Dům hudby

4.10. 19:00 Bang, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

4.10. 19:00 We Love 90's - 2 Unlimited, Lunetic, Holki, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert

5.10. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

5.10. 13:00 Prohlídka Pernštejnské truhly, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

5.10. 14:00 Od architektury ke konzumu - kultura obchodu, sraz před OD Tesco na rohu ulic K Polabinám a Palackého třída, procházka

5.10. 15:00 Koncert kapely Mixle V Pikse, Automatické mlýny

5.10. 16:00 Ženy Bauhausu, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, film

5.10. 17:00 HC Dynamo Pardubice - HC Vítkovice Ridera, Enteria Aréna, hokej

5.10. 19:00 Bang, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

6.10. 18:30 Miralles, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, film

7.10. 9:30 Skleněná mozaika - táč, Dům dětí a mládeže Beta, workshop

7.10. 10:00 Bang, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

7.10. 17:00 Jak se žilo za socialismu? Cyklus historických přednášek, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

7.10. 17:30 Tanec v rodném domě, Východočeské divadlo, divadlo

8.10. Jóga v obrazech, Gočárova galerie - Dům U Jonáše

8.10. 9:00 Konference Paliativní péče - Od začátku do konce, Galerie Univerzity Pardubice

8.10. 9:00 a 15:00 Muzejní akademie 2025/2026, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, akce pro aktivní seniory

8.10. 10:00 Heute Abend: Irmgard Knef, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

8.10. 10:00 Kdo je tady ředitel?, Východočeské divadlo, divadlo

- 8.10. 14:45 Fujifilm Roadshow 2025, Divadlo 29, výstava
- 8.10. 16:00 Komiksy: pomůžeme vám se v nich vyznat, Krajská knihovna v Pardubicích
- 8.10. 17:00 Egypt, Archa - Sbor Církve bratrské, přednáška
- 8.10. 17:00 Slovenské Roháče a Zmoklé Slovensko, Reálka Pardubice - Sál Jana Kašpara, film
- 8.10. 19:00 Heute Abend: Irmgard Knef, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 8.10. 19:00 Trdlo, Doli Klub, koncert
- 9.10. 8:00–14:30 Roadshow pro školy 2025, Galerie Univerzity Pardubice
- 9.10. 17:00 Peter Stamm: Setkání se spisovatelem, Krajská knihovna v Pardubicích
- 9.10. 18:00 Dokud žiju: Ne-tradiční divadelní představení, GAMPa
- 9.10. 18:30 The Other's Share & AAA (access all areas) - workshop a premiéra tanečního filmu, Sdílený ateliér Pardubice
- 9.10. 19:00 Atomová kočička, Východočeské divadlo, divadlo
- 9.10. 19:00 Marie Kieslowski & Dan Vertigo, Everything, koncert
- 9.10. 19:00 Poutníci do Lhasy, Divadlo Exil, divadlo
- 9.10. 19:00 Záskok, Doli Klub, divadlo
- 9.10. 19:00 Zřít do tmy [oidipus], Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 9.10. 19:30 Millennial.exe, Divadlo 29
- 10.10.–11.10. Podzimní městské slavnosti 2025, Pardubice
- 10.10. 10:00–18:00 Vinařský minifestival - Podzimní městské slavnosti 2025, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum
- 10.10. 14:00–18:00 Klobouky opět v akci, Pernštýnské náměstí, Mezinárodní den dětské palativy
- 10.10. 17:00 Smejko a Tanculienka - Hviezdne hity, Dům kultury Dukla, koncert
- 10.10. 19:00 Carmina Burana, Dům hudby, koncert
- 10.10. 19:00 Noc na Karlštejně, Východočeské divadlo - Městské divadlo, divadlo
- 10.10. 19:00 U čtyř bláznivek, Restaurace Blériot, divadlo
- 10.10. 20:00 Luboš Pospíšil & 5P - " 75 ", Music club Žlutý pes, koncert
- 10.10. 20:20 Thea & Coming Out, Jazz Tangens club, koncert
- 11.10.–6.11. Barbora Stránská: Mono No Aware, Divadlo 29, výstava
- 11.10. 9:00–16:00 Africké trhy, Automatické mlýny
- 11.10. 9:00–17:00 Mineral-Expo Pardubice 2025 - Kouzlo šperků, ABC Klub, výstava
- 11.10. 9:00–15:30 Vlášek na městský festival, Pardubice - železniční nádraží, Museum Rosice nad Labem, Pardubice-centrum
- 11.10. 10:00–17:00 Den medu, Kulturní dům Hronovická
- 11.10. 10:00–14:00 Oldtimer Corso: výstava historických vozidel - Podzimní městské slavnosti 2025, akce se koná pouze na třídě Míru
- 11.10. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 11.10. 11:00 Křišťálový pohár města Pardubic, Dostihové závodiště Pardubice, dostihy
- 11.10. 13:00 HBC Svítkov Stars Pardubice - HBC Hradec Králové 1988, Hokejbalové hřiště Svítkov - JTEKT aréna, hokejbal
- 11.10. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 11.10. 15:00 Komentované procházky - Nálety na Pardubice, Jungmannova 1020, naproti starému nádraží
- 11.10. 15:30 BK Kvis Pardubice - Era Basketball Nymburk, Sportovní hala Dašická, basketbal
- 11.10. 17:00 Metal Gurmán Fest vol. 1, Ponorka - hudební klub, koncert
- 11.10. 18:00 Blázelec boží, Východočeské divadlo
- 11.10. 18:00 Vernisáž výstavy Barbora Stránská: Mono No Aware, Divadlo 29
- 11.10. 19:00 Lampiónový průvod a ohňostroj - Podzimní městské slavnosti 2025, Tyršovy sady
- 11.10. 19:00 Mid-Limit, Doli Klub, koncert
- 11.10. 19:00 Petr Tomeček / 10 let s Panovou flétnou, Dům hudby, koncert
- 11.10. 19:00 Řekni, kde ti muži jsou, Divadlo Exil, divadlo
- 11.10. 20:00 Emma Smetana & Jordan Haj, Music club Žlutý pes, koncert
- 11.10. 20:00 Svojost - autorské čtení Kačky Pokorné, Everything
- 11.10. 22:00 Steeplechase After The Race, Everything, tanec / koncert
- 12.10. 135. Velká pardubická se Slavia pojišťovnou, Dostihové závodiště Pardubice, dostihy
- 12.10. 10:00–16:00 Na koničky motoráčkem, závodiště, železniční nádraží, Museum Rosice n.L., Pardubice-centrum atd., kyvadlově na závodiště
- 12.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 12.10. 16:00 Kouzelná písničková show s Míšou Růžičkovou a Panem Kravatou, Kulturní dům Hronovická, akce pro děti
- 12.10. 19:00 Jan Kulka + Stratocluster ft. Emilio Gordoa & Josten Myburgh, GAMPa, koncert
- 12.10. 19:00 Mlčeti zlato, Východočeské divadlo, divadlo
- 13.10. 8:30 a 10:00 Pohádky kouzelné babyčky (studio Laik), Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 13.10. 17:00 Rizikové chování: Problém nebo součást dospívání?, Divadlo 29, přednáška
- 13.10. 17:45 Jednorázový večerní kurz: Rétorika, Ekocentrum Paleta
- 13.10. 18:30 Bolero, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, film
- 13.10. 19:00 Paletáci: Motel, Divadlo Exil, divadlo
- 14.10. 17:00 Bílá Austrálie má černé dějiny, Knihovna městského obvodu Pardubice III, přednáška
- 14.10. 19:00 Adéla Elbel Trojjediná, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 14.10. 19:00 Offcity Architekti: Architekti radí (?) / Filip Tittl, Divadlo 29, přednáška
- 14.10. 19:00 Protokol, Východočeské divadlo, divadlo
- 15.10. 9:00 a 11:30 Das Thema: Gefühl a cit, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 15.10. 17:00 Jak se žilo za socialismu? Cyklus historických přednášek, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum
- 15.10. 19:00 Miloš Dvořáček, Doli Klub, koncert
- 15.10. 19:00 Zřít do tmy [oidipus], Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

15.10. 20:00 Karaoke Night, Everything	18.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny	20.10. 8:30 a 10:00 Pohádka pošťácká, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo
16.10. 18:00 Protokol, Východočeské divadlo, divadlo	18.10. 10:00 Přednáška k výročí České konfese, Farní sbor českobratrské církve evangelické	20.10. 9:00 a 11:45 M. Shelley - P. Stebbings - P. Smith / Frankenstein, Východočeské divadlo, divadlo
16.10. 19:00 Cesta k vodopádům, Kulturní dům Hronovická, divadlo	18.10. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie	20.10. 18:00 MFK Chrudim - FC Silon Tábor, Stadion Arnošta Košťála, fotbal
16.10. 19:00 KATARZIA & Robin Galia, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, koncert	18.10. 13:30 HBC Pardubice - HBC Kladno, HBC Pardubice aréna, hokejbal	20.10. 18:30 Věčný, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, film
16.10. 19:00 Slam poetry sólo: Vašek z Aše, Divadlo Exil	18.10. 15:00 FK Pardubice - FK Mladá Boleslav, Stadion Arnošta Košťála, fotbal	20.10. 19:00 Cimbal Brothers při svíčkách, Dům kultury Dukla, koncert
16.10. 19:30 Bez gelu 3 - Big Daddy Mikky & Street Comedy Stand-up, Music club Žlutý pes	18.10. 17:30 BK Kvis Pardubice - BK Armex Energy Děčín, Sportovní hala Dašická, basketbal	20.10. 19:00 Hrad v Pyrenejích, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo
16.10. 20:00 Taktiky policejního vyjednávání, Everything, přednáška	18.10. 18:00 Andělská Tour: Pardubice - Ravens Agony + Fucking Stůl + Unholý Division, Ponorka - hudební klub, koncert	20.10. 19:00 Malý princ - recitál, Východočeské divadlo, divadlo
17.10. 8:00–18:00 Schola Bohemia 2025, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon	18.10. 18:00 Večer v rytmu flamenca XI., Dům dětí a mládeže Beta, tanec	20.10. 19:00 Odvrácená strana Měsíce, Divadlo Exil, divadlo
17.10. 10:00 Váňa, Východočeské divadlo, divadlo	18.10. 19:00 Váňa, Východočeské divadlo, divadlo	20.10. 19:00 Podzimní zahrada hudby, Dům hudby, koncert
17.10. 17:00 Smím prosit, muchomůrko?, Eko-centrum Paleta	18.10. 19:30 Harlej - Turné 30 let 2025 (Byli jsme a budem), Enteria Aréna, koncert	21.10. 9:00 a 11:45 M. Shelley - P. Stebbings - P. Smith / Frankenstein, Východočeské divadlo, divadlo
17.10. 18:00 HC Dynamo Pardubice - Bílí Tygři Liberec, Enteria Aréna, hokej	18.10. 20:00 Mig 21 - Podzim tour 2025, ABC Klub, koncert	21.10. 9:30 Sukulenty v misce, Dům dětí a mládeže Beta
17.10. 19:00 Do nebes!, Východočeské divadlo, divadlo	18.10. 20:00 Paulie Garand & Kenny Rough, Music club Žlutý pes, koncert	21.10. 17:00 Jak se žilo za socialismu? Cyklus historických přednášek, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum
17.10. 19:00 Příběhy obyčejného šílenství, Divadlo Exil, divadlo	18.10. 20:00 Petr Linhart • Tomáš Toman & Ján Kisko (CZ/SK), Divadlo 29, koncert	21.10. 17:30 Vzpomínky na T., Východočeské divadlo, divadlo
17.10. 19:00 Sum of Summer křest, Ponorka - hudební klub, koncert	18.10. 20:00 The Stylists feat. Tonya Graves, Everything, koncert	21.10. 19:00 Volání rodu, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo
17.10. 20:00 Paletáci - Improvizáční talkshow s Kateřinou Fikejzovou Prouzovou, Everything, divadlo	19.10. 10:00–16:00 Kurz fotografování pro začátečníky, Delta - Střední škola informatiky a ekonomie	21.10. 19:00 Za dveřmi kanceláří, Kulturní dům Hronovická, divadlo
17.10. 20:00 Törr & Witch Hammer - Hon na čarodějnice tour 2025, Music club Žlutý pes, koncert	19.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny	22.10. 9:00 a 15:00 Muzejní akademie 2025/2026, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, akce pro aktivní seniory
17.10. 22:00 Rockotéka w/ Dj Pácalt, Everything, tanec / koncert	19.10. 10:00–16:00 Řemeslný FlerMarket Pardubice, Congress Centre Pardubice	22.10. 10:00 Mimissimo: Zámecká hudba, Základní umělecká škola Pardubice - Polabiny, koncert
18.10. ČEZ RunTour Pardubice 2025, Dostihové závodiště Pardubice, běh	19.10. 13:00 Po stopách Pernštejnů v Pardubicích, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, prohlídka nejceněnějších perněstejnských staveb	22.10. 14:00 Studánky - Dcera národa Zdeňka Havlíčková, Seniorcentrum, přednáška
18.10. 8:00–12:00 Schola Bohemia 2025, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon	19.10. 15:00 O Smolíčkovi, Kulturní dům Hronovická, divadlo	22.10. 17:00 Egypt 2, Archa - Sbor Církve bratrské, přednáška
18.10. 9:00 Beauty Day, Cobydup	19.10. 15:00 Pohádka pošťácká, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo	22.10. 17:00 Pán a jeho pes, Westie coffee, přednáška
18.10. 10:00 Mezinárodní závod Macec Cup, Plochodrážní stadion	19.10. 16:00 Ústav úžasu: Stůl nad zlato, Divadlo 29, divadlo	22.10. 17:30 Keramický workshop: Raku miska, Knihovniční centrum u Vokolků
18.10. 10:00 O princezně Mlsalce, Dům dětí a mládeže Beta - odloučené pracoviště Dubina, divadlo	19.10. 19:00 Váňa, Východočeské divadlo, divadlo	22.10. 18:00 Bang, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

- 22.10. 18:00 Přednášky v památníku První dáma elegance Hana Benešová, Památník Zámeček Pardubice
- 22.10. 19:00 G Klíč / Zahajovací koncert Petr Nekoranec, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, koncert
- 22.10. 19:00 Podzimní zahrada hudby, Dům hudby, koncert
- 22.10. 19:00 Vrátila se jednou v noci, Divadlo Exil, divadlo
- 22.10. 19:00 Váňa, Východočeské divadlo, divadlo
- 22.10. 20:00 Kvadrata supro (CZ/IT/HU) • Toša, Divadlo 29, koncert
- 23.10. 16:00 Představení pro seniory s Heidi Janků, Kulturní dům Hronovická
- 23.10. 18:00 Bang, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 23.10. 18:00 HC Dynamo Pardubice - Banes Motor České Budějovice, Enteria Aréna, hokej
- 23.10. 19:00 Barocco sempre giovane, Hudební sál Radnice, koncert
- 23.10. 19:00 Bárka, CrossCafe Original, koncert
- 23.10. 19:00 Koncert Good Season - šansony napříč žánry, Everything, koncert
- 23.10. 19:00 Tanec na konci léta, Divadlo Exil, divadlo
- 23.10. 19:00 Váňa, Východočeské divadlo, divadlo
- 23.10. 20:00 Tata Bojs, Music club Žlutý pes, koncert
- 24.10. 10:00 S čerty nejsou žerty, Východočeské divadlo, divadlo
- 24.10. 11:00 Seniorský pátek: Dance Well lekce, GAMPA
- 24.10. 19:00 DrumCity - 10 Years Anniversary | Delta Heavy & Metrik, ABC Klub, koncert
- 24.10. 20:00 Hypnos + Neurotic Machinery + Poppy Seed Grinder +Sceletons, Ponorka - hudební klub, koncert
- 24.10. 20:00 Já je někdo jiný, Divadlo Exil, divadlo
- 24.10. 20:00 Žlutý pes, Music club Žlutý pes, koncert
- 25.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 25.10. 10:00–22:00 Tattoo Convention Pardubice 2025, Congress Centre Pardubice
- 25.10. 13:00 HBC Svítkov Stars Pardubice - HBC Pardubice, Hokejbalové hřiště Svítkov - JTEKT aréna, hokejbal
- 25.10. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 25.10. 14:00 Recludo - městská hra, Tyršovy sady
- 25.10. 14:00 a 19:00 StarDance Tour 2025, Enteria Aréna, tanec
- 25.10. 18:00 Cizinec, Východočeské divadlo, divadlo
- 25.10. 18:00 Síla malých kroků: Jak změnit svůj život - Nicolle Chladil, Everything, přednáška
- 25.10. 19:00 Suchý autorský čtení vol. 33, Divadlo 29
- 25.10. 19:00 World Hits & Candles, Dům hudby, koncert
- 25.10. 21:00 Smack One - Tripy Tour 2025, Music club Žlutý pes, koncert
- 26.10. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 26.10. 11:00 Tajný kryt, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, dětská prohlídka krytu civilní obrany
- 26.10. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, prohlídka
- 26.10. 14:00–17:00 Falun Gong, Ekocentrum Paleta
- 26.10. 14:00 Taneční odpolední čaj se skupinou Chorus, Kulturní dům Hronovická
- 26.10. 15:00 Kollárovci - CZ Tour, Dům kultury Dukla, koncert
- 26.10. 22:00 Retro Party w/ DJ Pepíno, Everything, koncert
- 27.10. 18:00 Ladislav Zibura Pěšky mezi buddhisty a komunisty, Východočeské divadlo, přednáška
- 27.10. 20:00 Sturle Dagsland (NO) • Fæ Bestia, Divadlo 29, koncert
- 28.10. BA Sokoli Pardubice - Předvýběr.CZ Florbal MB, Sportovní hala Dašická, florbal
- 28.10. 17:00 HC Dynamo Pardubice - HC Škoda Plzeň, Enteria Aréna, hokej
- 28.10. 19:00 Svatá noc / Josef a Marie, Divadlo Exil, divadlo
- 29.10. 10:00–17:00 Podzimní dílny - prázdniny v muzeu, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum,
- 29.10. 18:00 OnkoThing - setkání nejen onkologicky nemocných, Everything
- 29.10. 18:00 Pan Kaplan má třídu rád, Východočeské divadlo, divadlo
- 29.10. 19:00 Divadlo Tři: Schrödingerova kočka, Divadlo Exil, divadlo
- 30.10. 17:00 Dášenska, Východočeské divadlo, divadlo
- 30.10. 19:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert
- 30.10. 19:00 Pavel Kapler Česká Antarktida, Everything, přednáška
- 30.10. 19:00 Thom Artway: akustické turné Zblízka, Divadlo Exil, koncert
- 30.10. 20:00 Satan Kingdom Babylon, Divadlo 29, film
- 31.10. 10:00 Dášenska, Východočeské divadlo, divadlo
- 31.10. 18:00 HC Dynamo Pardubice - Rytíři Kladno, Enteria Aréna, hokej
- 31.10. 19:00 Halloween Party, Bílej Kocouř, koncert
- 31.10. 19:00 Normální debil 1, Východočeské divadlo, divadlo
- 31.10. 19:00 Vostrej večírek 2025, Music club Žlutý pes, koncert
- 1.11. 10:00 Tanec v rodném domě, Východočeské divadlo, divadlo
- 1.11. 10:00 Čarování s pohádkou, Krajská knihovna v Pardubicích, akce pro děti
- 1.11. 11:00 Závěrečný dostihový den, Dostihové závodiště Pardubice
- 1.11. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 1.11. 13:30 HBC Pardubice - TJ Blatná Datels, HBC Pardubice aréna, hokejbal
- 1.11. 15:00 FK Pardubice - FK Dukla Praha, Stadion Arnošta Košťála, fotbal
- 1.11. 15:00 Komentované procházky - Pardubice v časech nacismu, Institut Paměti národa
- 1.11. 16:00 Festival Swingu Dasha & JK Band, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert

-
1.11. 17:00 Odstíny dámského folku, Doli Klub, koncert
-
1.11. 17:30 BK Kvis Pardubice - BK Gapa Hradec Králové, Sportovní hala Dašická, basketbal
-
1.11. 18:15 Jak se vyvarovat největším chybám ve výchově, Salesiánské středisko mládeže, přednáška
-
1.11. 18:30 Noční bojovka v Pardubicích, Start v lese Studánka, na dohled od křižovatky ulic V Zahrádkách a Lesní
-
1.11. 19:00 Bang, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo
-
1.11. 19:00 Poletíme?, Music club Žlutý pes, koncert
-
1.11. 19:00 World of freestyle, Enteria Aréna
-
2.11. 15:00 Halloweenový Workshop pro Děti, Everything
-
2.11. 17:00 Labutí jezero, Východočeské divadlo, divadlo
-
2.11. 19:00 ABBA Symphonic Show 2025, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert
-
2.11. 19:00 Na ostro, Kulturní dům Hronovická, divadlo
-
3.11. 18:00 MFK Chrudim - SK Dynamo České Budějovice, Stadion Arnošta Košťála, fotbal
-
3.11. 19:00 Lenny & Unique Quartet, Východočeské divadlo, koncert
-
4.11. 9:30 Skříňka na drobnosti - deкупáž, Dům dětí a mládeže Beta, workshop
-
4.11. 17:00 Jak se žilo za socialismu? Cyklus historických přednášek, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum,
-
5.11. 17:00 Kuba, Archa - Sbor Církve bratrské, přednáška
-
5.11. 17:30 Keramický workshop: Raku miska, Knihovni centrum u Vokolků
-
5.11. 18:00 Váňa, Východočeské divadlo, divadlo
-
6.11. 17:00 Vzpomínky na T., Východočeské divadlo, divadlo
-
7.11.–9.11. ICF World Championship Pardubice 2025, Dostihové závodiště Pardubice, Mistrovství světa v individuálních musherských disciplínách
-
7.11. 10:00 Cizinec, Východočeské divadlo, divadlo
-
7.11. 19:00 Fukanec a Hluboké nedorozumění, Doli Klub, koncert
-
7.11. 19:00 Slavíme 10 let eNDee: Frop Symphonica, Congress Centre Pardubice, koncert
-
7.11. 20:00 Davová psychóza * 2025 Tour, Music club Žlutý pes, koncert

Velká pardubická láká hvězdy ze zahraničí, startuje o půl hodiny dříve

Největší dostihový svátek nejen pro české publikum, to je Velká pardubická se Slavia pojišťovnou. Letošní 135. ročník legendárního dostihu se na Pardubickém závodišti poběží už v neděli 12. října a přinese s sebou několik novinek. Tou nejpodstatnější je čas zahájení dostihového dne a startu hlavního dostihu. Vše se totiž odehraje o 30 minut dříve než v minulých letech.

Slavnostní zahájení mítinku se uskuteční už o půl jedenácté před tribunami, kam hosty dovezou spřežení starokladrubských koní. Zazní česká státní hymna v podání zpěváka Bohuše Matuše, koním i lidem požehná pomocný biskup královéhradecké diecéze Mons. Prokop Brož. V 11:00 hod. pak odstartuje první ze sedmi dostihů dne. Na trať 135. Velké pardubické se Slavia pojišťovnou se koně vydají v 15:30 hodin.

„Rozhodli jsme se čas posunout na základě analýz předchozích ročníků a po diskuzi s jezdci. Důvodem je reakce na argumenty, že v původním čase

dostihu může zapadající slunce a stín, který vrhá živý plot, působit problémy při překonávání Velkého Taxisova příkopu,“ říká ředitel Dostihového spolku Jaroslav Müller. Areál závodiště bude pro diváky otevřen od 9:00 hodin.

Startovní listina slavného dostihu bude známá ve čtvrtek 2. října, už nyní je ale možné odhadnout její podobu. Na listině přihlášených koní figuruje prozatím šestnáct jmen, z nich tři jsou ze zahraničí. Pozornost budí především vítězové kvalifikačních dostihů a také obhájce loňského vítězství Sexy Lord. Druhý z obhájců tohoto vítězství Godfrey na přihláškách kvůli zranění schází, nechybí ale jeho polobratr High In The Sky. Z Írska do Pardubic míří dva koně a především hnědák Stumptown známého trenéra Gavina Cromwella patří mezi „hvězdy ostrovních dostihů“. V jeho sedle by měl být žokej Keith Michael Donoghue, který se vloni v Pardubicích předvedl skvělým výkonem v sedle bělouše Coko Beach. Stumptown je podle bookmakerů druhým favoritem

letošního ročníku hned po domácím Sexy Lordovi. Do Pardubic se vrací také irský trenér Peter Maher, který měl své dva svěřence ve Velké pardubické předloni.

Pro dopravu na závodiště je možné využít hned několik variant. Kromě osobní dopravy automobilem je dobré zvolit cestu například posílenými spoji městské hromadné dopravy nebo vlakových spojů. Z centra města bude na zastávku Pardubice, Závodiště jezdit i motoráček Pardubického spolku historie železniční dopravy.

Osobní automobily je možné parkovat na dvou místech. Tím prvním je plocha u terminálu Jana Kašpara na pardubickém letišti, kam je nutné si dopředu zakoupit parkovací kartu prostřednictvím webu závodiště. Z letiště bude diváky až k hlavní bráně závodiště svážet kyvadlová doprava. Druhá parkovací plocha je na uzavřené komunikaci I/37 ve směru od Dražkovic po okružní křižovatku Paramo. Uzavírka této silnice bude v čase 8:00–19:00 hod.

O letošní ročník Velké pardubické je mezi diváky velký zájem, místa k sezení

jsou již zcela vyprodaná. Vstupenky ke stání je ale stále dostatek. Zakoupit je lze pohodlně online prostřednictvím webových stránek závodiště, v prodeji jsou také v Turistickém informačním centru Pardubice a samozřejmě budou k dispozici i na pokladnách závodiště v den konání akce. Děti do 10 let mají vstup zdarma, mládež a senioři mají slevu. V nabídce jsou i zvýhodněné rodinné vstupenky.

Všechny důležité informace včetně odkazů na prodej vstupenek a parkovacích karet jsou zveřejněny na webových stránkách www.zavodistepardubice.cz.

Naladit se na atmosféru nedělního dostihového svátku se diváci mohou už v sobotu 11. října. V tento den se totiž koná mítink, který nabízí vrcholné dostihy sezóny pro rovinové koně a pro specialisty přes proutěné překážky. Hlavním dostihem je Křišťálový pohár města Pardubice. První ze sedmi dostihů startuje v 11:00 hodin.

Kateřina Nohavová, mluvčí závodiště

Chuck Norris, Jackie Chan... i Adam Knajbl v Síni slávy bojových umění

V létě dorazila do Pardubic zpráva, která doslova bere dech. Mistr Adam Knajbl z oddílu karate MSK Sokol Pardubice byl nominován do celosvětové Síně slávy bojových umění – Hall of Fame. To je ocenění, které se neuděluje jen tak – jde o prestižní uznání pro výjimečné osobnosti bojových

sportů z celého světa, bez ohledu na jejich styl či národní příslušnost.

Slavnostní uvedení proběhlo v září v rámci mezinárodní akce Knights of Bushido v Náchodě. Na pozvání s nominací certifikátem přijel Adam Knajbl jako držitel IV. Danu (4. černý pás) a s více než třice-

tiletou praxí v karate i dalších bojových sportech. Akce se zúčastnili mistři z USA, Austrálie, Německa, Anglie, Itálie, Norska a dalších zemí. A právě zde byla nominace proměněna ve skutečnost – náš pardubický mistr se oficiálně zařadil po bok legend, jakými jsou Chuck Norris či Jackie Chan.

Jak se často říká: „Kdo chce být nejlepší, musí se učit od těch nejlepších.“

Jsmo hrdí, že právě on je dlouholetým členem našeho oddílu a že do naší sportovní historie přinesl tak mimořádný zápis.

Pavel Trunc, předseda MSK Sokol Pardubice

Křížovka o ceny

Křížovky roku 2025 se vztahují k seriálu VČM Cestou k modernímu městu.

Dnešní náměstí Republiky se (TAJENKA) snažil Antonín Balšánek řešit už v roce 1904. Zamýšlel se nad vodními prvky a bazénem před divadlem, sadovou výsadbou stromů a především rozšířením vstupu vedle Zelené brány novými městskými domy s loubím. Ulici s novými domy hodlal prorazit také naproti třídě Karla IV. Měla ústít na jihovýchodní straně Pernštýnského náměstí a umožnit vjezd rozměrnějších nákladních povozů. Po zasypání Městské řeky na prostranství před vchodem do divadla navrhl fontánu se sochařskou výzdobou a obdélníkový záhon. Umělecké prvky se realizovat nepodařilo, ale úprava zeleně před divadlem po roce 1910 vznikla a zvelebovala tento prostor až do socialismu. Jeho podobu výrazně poškodily zásahy spojené s vybudováním průtahu městem v roce 1970.

Znění tajenky nám posílejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 20. Tajenka z minulého čísla: **SE JIM NARODIL**. Výherkyní se tentokrát stala paní Blanka Myšková. Cena od města Pardubice je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	KEŘ (SLOV)	STARÁ ZBRAŇ	SETINA HEKTARU	VÝKON TRESTU SMRTI	 Pardubice	JESTLIŽE	DOUŠEK	INIC. HERCE KAISERA	 Pardubice	VYBAVENÍ ŠKOLNÍ TŘÍDY	KRMIVO PRO KONĚ	TRYSKY
ZVUK KLAPO- TU MLÝNA					OPAK DOBRA				FINSKÁ JEDNOTKA HMOTNOSTI			
EVROPSKÁ MĚNA					OPRAVNA LODÍ RENATA (DOM.)				VĚTNÁ SPOJKA DRUH SVALU			
SPZ AUT RYCHNOVA N. KNĚŽNOU			CHLAPECKÁ ZBRAŇ OPATŘIT BRNĚNÍM					HRADIŠTĚ TÁTA				
 Pardubice	SERIÁL TV NOVA	DRAVÝ PTÁK ZPŮSOBIT ZRANĚNÍ					SOUHVĚZDÍ PRAVDĚPO- DOBĚ					
TAJENKA												
VÝVOJOVÉ STÁDIUM HMYZU						PEKÁRENSKÉ ZAŘÍZENÍ TITUL MUŽE					MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE	STOVKY
CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO					KRMENÍ PRO DOBYTEK ZNAČKA SODÍKU					ZN. OSMIA INICIÁLY EINSTEINA		
ŘÍMSKÝMI ČÍSLEMI 102				ČESKÝ				LOVECKÁ NÁSTRAHA				
ZN. HODINEK S RÁDIOVÝM OVLÁDÁNÍM				ZESÍLENÝ ZÁPOR				SENOSEČE				

Cestou k modernímu městu seriál muzea o architektuře

Náměstí Republiky jako úhelný kámen pardubického urbanismu

Náměstí Republiky po roce 1932. Foto: archiv VČM.

V předchozím díle seriálu Cestou k modernímu městu jsme se zaměřili na dílo architekta Josefa Gočára, jehož stavby najdete především na náměstí Republiky. Právě tuto klíčovou lokalitu si tentokrát prohlédneme podrobněji.

Prostor dnešního náměstí před Zelenou branou byl zásadní pro další urbanistický rozvoj Pardubic již na přelomu 19. a 20. století, což si místní samospráva uvědomovala. Ještě před 120 lety zde stálo několik nevzhledných kasárenských objektů a obytných domů, což výrazně narušovalo reprezentativní panorama městského centra. Místní považovali tuto lokalitu za skutečnou Achillovu patu, a to především kvůli korytu Městské řeky, které procházelo středem prostranství. Z tohoto důvodu se na popud radnice začal možností urbanistické úpravy centra zabývat autor městského divadla An-

tonín Balšánek. Budoucí komplexní řešení podoby náměstí výrazně zjednodušila regulace Chrudimky a především zasypání koryta Městské řeky v roce 1911.

Kultivaci prostranství mezi historickým jádrem města a Zeleným Předměstím měla zajistit soutěž na budovu sokolovny z roku 1906, ta ale nakonec vznikla až o 17 let později Na Olšinkách. Další významný projekt vzešel z pera Otakara Nekvasila, jenž roku 1907 navrhl na jižní straně náměstí pobočku Rakousko-uherské banky. Rozsáhlé plány s touto lokalitou přinesl také nový regulační plán města, vycházející ze soutěže uspořádané ve stejném roce.

Město od roku 1911 uvažovalo o využití části koryta řeky pro možnou stavbu podzemní tržnice. Projektu se ujal především starosta Josef Prokop. Nechal zpracovat variantní návrhy od Bóži Dvořáka

a firmy Hrůza a Rosenberg. Uprostřed náměstí měl vzniknout zahlobený objekt dlouhý 70 m, široký 9,5 m a vysoký 4,5 m. Projektanti počítali s výkonnými ventilátory a voňavkami, jež měly částečně eliminovat zápach ze syreček a ryb. Kvůli obavám z technických problémů a finanční náročnosti byl nakonec tento projekt opuštěn.

Další významný zásah do urbanistické struktury náměstí měla představovat stavba okresního domu, hotelu, pošty, spořitelny a činžovního objektu. Z bohatě obesané architektonické soutěže z roku 1913 se nakonec podařilo realizovat pouze secesní budovu Městské spořitelny v Pardubicích, kterou navrhl místní rodák František Roith. Dokončená stavba z roku 1915 se stala první moderní reprezentativní budovou v těsném sousedství Zelené brány.

Ještě před první světovou válkou proběhla živá diskuze o novostavbě vlastivědného a průmyslového muzea s ideálním umístěním v blízkosti vznikajícího náměstí. Záměr představitelé Muzejního spolku oživilo po vzniku republiky, přičemž blíže k realizaci se dostali zástupci průmyslového muzea. Koncem roku 1924 město vypsallo užší náčrtkovou soutěž na pozemku za divadlem. Vyhrál progresivní funkcionalismus nakloněný architekt František Kerhart, který kromě budovy paměťové instituce navrhl multifunkční zázemí pro hasiče. Na druhém místě skončil konzervativnější návrh Karla Řepy a třetí příčku obsadil Ferdinand Potůček mladší. Radnici zaskočilo velmi avant-

gardní řešení Kerharta i vysoké stavební náklady, a proto nakonec oslovila místního Řepu. Na novém místě naproti kostelu sv. Bartoloměje vznikl moderně klasicistní palác, který stavebník jako první výstavní pavilon otevřel veřejnosti roku 1931.

Do urbanistické struktury náměstí výrazně zasáhla Gočárova Anglobanka (1924–1925) a hotel Grand s okresním domem (1928–1931). Jako zásadní prvek pro dokončení východní strany prostranství se ukázal administrativní palác ředitelství pošt a telegrafů od Ladislava Machoně (1924–1927). Sousedství kostela sv. Bartoloměje doplnila roku 1931 zvonice, kterou pravděpodobně podle návrhu Karla Řepy postavil místní stavitel Vlastimil Alexa.

Všechny proluky město do vypuknutí druhé světové války nezaplnilo. Prostor se pak postupně stal hlavním místem pro přehlídky německé okupační moci, která náměstí doplňovala ideologickými instalacemi. Tento trend zůstal aktuální i po obnovení Československa a následném nástupu komunistické diktatury.

Přes mnohé snahy o scelění podoby náměstí se veřejný prostor kombinující dynamické proměny architektonických stylů stal krásnou ukázkou živelného vývoje stavební struktury Pardubic.

Více se o domech na náměstí Republiky dozvíte v publikaci Cesta k modernímu městu, kterou vydalo Východočeské muzeum. K dispozici je v muzejním e-shopu a na pokladně Zámku Pardubice.

Matěj Bekera, historik
Východočeské muzeum - Zámek Pardubice

Zažijte archeologii na vlastní kůži v muzeu

Přijďte se přesvědčit, že archeologie je dobrodružství a radost z objevování! V sobotu 18. října 2025 ožije areál Zámku Pardubice a Příhrádku fascinujícím světem archeologie. Východočeské muzeum ve spolupráci s Národním památkovým ústavem zve malé i velké návštěvníky na Mezinárodní den archeologie celosvětovou oslavu tohoto oboru, který propojuje minulost se současností a přibližuje každodenní práci archeologů veřejnosti. Akce se koná zdarma.

Cílem akce je nejen rozšířit povědomí o archeologii, ale i inspirovat k objevování historie prostřednictvím zážitků a inter-

aktivních aktivit. Program je připraven pro návštěvníky všech věkových kategorií od zvědavých dětí přes rodiny až po milovníky vědy a památek.

Těšit se můžete na historický šerm v podání skupiny Servus Bellum s představením Po čem ženy touží. Součástí programu budou také komentované prohlídky výstavy Exit 91 / Vykopávky, kde poznáte příběhy unikátních nálezů z archeologických výzkumů na silnicích a dálnicích v regionu. V archeologickém stánku muzea si zblízka prohlédnete repliky nálezů, nářadí i techniky používané při vykopávkách. Vyzkoušet si budete moci i tradiční řemesla

propojená s archeologickým výzkumem a na stáncích řemeslníků potkáte hrnčíře i dráteníka, tesaři budou replikami kameninových nástrojů opracovávat dřevo. Vyzážíte si také originální pamětní minci!

Program pardubického pracoviště Národního památkového ústavu na Příhrádku vás zapojí do aktivit zaměřených na historii, péči o památky a objevování kulturního dědictví. Zastavit se budete moci nejen u našeho písáckého stánku, pečeti a restaurátorské dílny, ale také u stanovišť zaměřených na erby a erbovní symboliku, středověké a raně novověké hry či terénní výzkum a v neposlední řadě

pak u dílny zaměřené na historii a výrobu kachlů.

Podzimní tvoření v muzeu

Už máte svůj lampion nebo létajícího draka? Podzim hraje všemi barvami a je ideální čas na společné tvoření. Ve středu 29. října si to vyzkoušíte ve výtvarné dílně Východočeského muzea. Vlastníma rukama vykouzlíte netradiční draky i barevné lampiony, se kterými zazáříte při podzimním průvodu. Tvořit můžete kdykoli od 10 do 17 hodin v pedagogickém ateliéru na zámku. Vstupné je 50 korun.

Kateřina Procházková, mluvčí VČM

Diskuzní fórum

Nezneužívejme sociální sítě ke strašení občanů

V minulém čísle jsem prosil, ať jsme v komunikaci na sítích rozumní. Apel se však minul účinkem a bohužel musím zmínit další dva nehezské případy. V půlce léta došlo k technické závadě na opravené lodi Arnošt. Pod hladinou byl starý kmen o který loď zavadila šroubem a bylo potřeba provést akutní opravu. Tedy provozní nepříjemnost způsobená stavem řeky, nikoli stavem lodi. Opoziční zastupitel Filip Sedlák přispěchal na facebooku s odsouzením, že oprava lodi byla drahá a zbytečná. A že je nekvalitně opravená. Přitom by se naopak zasloužilo ocenit práci DPMP a jeho techniků, kteří se s nehodou rychle vypořádali a loď díky nim skvěle slouží lidem, turistům a cestovnímu ruchu. Omluva? Zapomeňte. Příklad druhý. Městský obvod Pardubice 1 pod vedením kolegy Filipa Šťastného chystá opravu parkoviště ve vnitrobloku na Závodu Míru.

V první verzi se počítalo s pokácením několika stromů. Následně se sousedé s obvodem dohodli na změně. Projekt se upraví a stromy se kácet nebudou. Kvůli formální lhůtě však muselo doběhnout dokreslení původního projektu (který ale nebude použitý). Ačkoli obvod jasně říká, že po dohodě s občany nic kácet nebude, pan Sedlák šíří na sítích lži o tom, že kácení hrozí. Není to pravda a omluvu bohužel opět čekat nemůžeme. Proto znovu prosím naše zastupitele. Argumentujme tvrdě a rázně, ale budme, prosím, korektní a nešířme na internetu zjevné lži a nepravdy.

**Martin Kolovratník,
zastupitel města (ANO 2011)**

Regulace parkování ano, ale....

Od 1. října dochází k rozšíření parkovací zóny B na celý Městský obvod Pardubice I a na část MO III (kolem ulice Na Drážce). Současně s tím dojde v částí města na Židově k řadě úprav dopravního značení, především k zavedení jednosměrek, k omezení

rychlosti na 30 km/hod., k zavedení přednosti zprava a další. Tato opatření vyvolala nevoli občanů bydlících v dotčených ulicích, ale i dalších, kam je předpoklad, že se parkování vozidel přesune.

Určitá regulace parkování je třeba. Ale tak, jak je to nyní zavedeno, to není dobře provedené. Naprosto chyběla komunikace s lidmi, kterých se to týká. Nestačí vydat tiskovou zprávu s mapou, ale je nutné především konkrétní projednání s občany bydlícími v dané lokalitě s vysvětlením, proč se to vše dělá. Jen na okraj, řada mých známých bydlících na Židově se o této novince dozvěděla v posledních dnech až ode mě. Dalším problémem je načasování. Podle původního harmonogramu měl přijít MO I na pořad s úpravou parkování před rokem a půl, pak měly postupně plynule navazovat další části města. Vzhledem k tomu, že v roce 2026 jsou komunální volby, tak není předpoklad, že by měl někdo odvahu zavést rozšíření parkovacích zón dále, takže MO I zůstane v regulaci parkování ještě dlouho osamocen, což není dobré.

Město zakoupilo monitorovací vůz. Ten by měl být využit nejen k represí, ale především k analytické činnosti. Když už ho máme, tak před zavedením opatření do dalších částí města by mělo dojít k vyhodnocení dosavadních etap (podrobná analýza obsazenosti parkovacích míst před a po zavedení systému, srovnání počtu vydaných rezidentních a abonentních karet s reálnou kapacitou, přehled počtu udělených pokut a stížností), vyhodnocení dopadu na obyvatele (průzkum spokojenosti rezidentů dotazníkovým šetřením, zpětná vazba od místních podnikatelů a provozoven vliv na zákazníky, zásobování) a následně modelace, zda plánované rozšíření skutečně přinese lepší dostupnost parkování.

A pochopitelně by se rozhodně nemělo zapomenout na přípravu a realizaci budování záchytných parkovišť na vjezdech do města.

Projektový tým, který toto opatření nyní připravil, se dopustil řady chyb především v komunikaci s občany. Při dalších etapách regulace dopravy v klidu (parkování) je nutno práci radnice podstatně zlepšit.

Petr Klimpl, zastupitel města (ODS)

Pardubické hokejistiky slaví historický postup do extraligy!

Ženský hokejový oddíl TJ Tesla Pardubice, založený v roce 1988, se po dlouhých letech snažení dočkal svého velkého okamžiku. Po neúspěšném pokusu v roce 2014, kdy reorganizace soutěže tým připravila o zasloužený postup, se hráčkám letos podařilo zapsat se do historie. V sobotu 20.

září 2025 odehrály Pardubice svůj první zápas v nejvyšší soutěži extraligy žen. Slavnostní atmosféru úvodního utkání podtrhlo vhození buly, kterého se ujala náměstkyně primátora města Pardubice Jiřina Klčová spolu s předsedou TJ Tesla Pardubice Petrem Netolickým. „Je to velký závazek a součas-

ně obrovská radost. Věříme, že pardubický ženský hokej si v extralize najde pevné místo,“ uvedl předseda oddílu Miroslav Klusoň.

Za celou historii se v týmu vystřídal více než stovka hráček a řada z nich se probojovala i do reprezentačních výběrů. Současný kádr se tak může opřít o dlouhou tradici, sil-

né zázemí a podporu fanoušků. Extraligová premiéra je pro hráčky odměnou za vytrvalost a nasazení, ale také velkou motivací do dalších let. Pardubický ženský hokej se tak po 37 letech od svého vzniku dočkal vrcholu, na který může být město právem hrdé.

Tereza Kašparová, TJ Tesla Pardubice

Francouz Bergé ovládl Zlatou přilbu

Dimitri Bergé se stal prvním Francouzem, který vyhrál slavnou pardubickou Zlatou přilbu. V 77. ročníku využil dramatického průběhu finále a na poslední chvíli předjel Andžejse Lebeděvse, jehož připravil o vítězství defekt. Druhé místo tak bral Lotyš, třetí skončil obhájce prvenství Rasmus Jensen z Dánska a čtvrtý byl Polák Jakub Jamróg. Nejlepším domácím závodníkem se stal teprve osmnáctiletý Adam Bubba Bednář, který po najetí do pásy obsadil páté místo.

Finálová jízda se musela startovat čtyřikrát. Australan Jason Doyle, trojnásobný vítěz závodu, byl dvakrát vyloučen nejprve po pádu a poté po kolizi s Lebeděvsem. Po Bednářově chybě se do čtvrtého pokusu postavilo už jen pět

jezdců. Lebeděvs odjel všem, ale těsně před cílem přišel o naději kvůli technickým problémům.

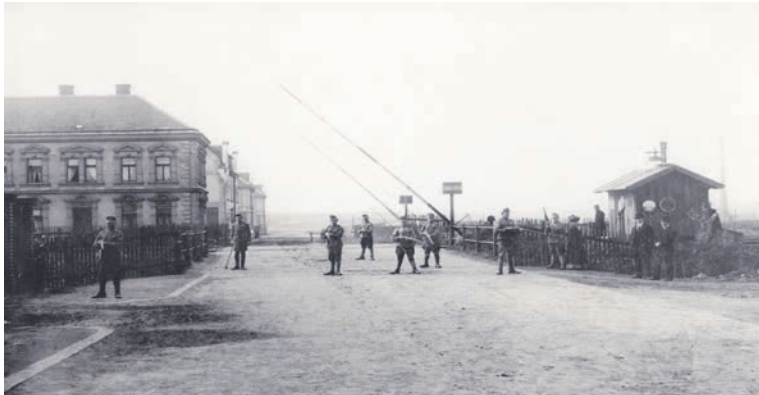
Devětadvacetiletý Bergé, který byl nasazen rovnou do čtvrtfinále, postupoval do dalších kol s obtížemi a finále si vyjel až třetím místem v semifinále. V Pardubicích mu však nahrála šestikolová finálová trať a nakonec si odvezl zlatou trofej i nový motocykl.

Zklamání naopak zažil Doyle, jenž toužil po čtvrtém triumfu. Po jeho pádu ve finále musela na ovál i záchranka, australský jezdec ale odešel po svých. Smůlu měl i Ital Paco Castagna, který havaroval už v závěru vylučovacích jízd. Václav Milík, poslední český vítěz z roku 2017, skončil už ve čtvrtfinále.

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Fotografie z policejní rekonstrukce postavení maďarských vojáků u železničního přejezdu na konci Sladkovského a Rokycanovy ulice při události 7. června 1918. Snímek byl pořízen v utajení. (fotoarchiv VČM).

Posledně jsme vyprávěli o pojmenování pardubické Hlaváčovy ulice a o tom, jak se vyvíjela od svých začátků v roce 1904. Dnes je to úsek tzv. rychlodráhy, který pokračuje od světelné křižovatky s odbočením do Anenské ulice jako ulice Kapitána Jaroše, a to až ke světelné křižovatce s Dašickou ulicí a ulicí Na Drážce. Tento úsek rychlodráhy má, co se pojmenování týče, rovněž zajímavou historii. Věnujme se jí tedy v dnešních Toulkách.

Když se u cesty podél železniční tratě, vedoucí od železničního přejezdu na Alžbětíně třídě (dnes je tam podjezd na tř. 17. listopadu) ve směru k železničnímu mostu přes Chrudimku, začala na přelomu 19. a 20. stol. objevovat zástavba, dočkala se roku 1904 pojmenování jako Hlaváčova ulice. Jméno bylo odvozeno, jak už čtenáři Toulky vědí, od majitele Pardubic v letech asi 1428 až 1434 (1435?) Jana Hlaváče z Mitrova, o jehož osudech jsme minule vyprávěli. Hlaváčova ulice, ještě předtím, než se stala názvem pro poměrně dlouhý úsek rychlodráhy, přetínala jiné komunikace, u nichž byly železniční přejezdy: u ústí Sladkovského ulice, aby za tratí navazovala Rokycanova ulice (dnes je tam podchod), a přejezd u ústí Anenské ulice, pojmenované podle dnes u kolejí stojící kapličky sv. Anny; dnes je tam podjezd a za tratí ulice S. K. Neumanna. Hlaváčova ulice tedy končila u železničního přejezdu a křižovatky u Anenské ulice. Dál už vedla podél tratě až k Chrudimce jen cesta (pěšina) a kolem byly jen louky a místy náletové křoví až někde k Olšinkám. Stavební aktivita se tu začala výrazněji prosazovat až od roku 1927. Potom přišel čas, aby se tamním domům přidělila adresa. Stalo se tak v dubnu 1930

a obecní zastupitelstvo schválilo pojmenování této ulice Sedmého června. To byla událost z roku 1918, plného dramatických zvratů, jež vyústily na konci první světové války v rozpad Rakousko-Uherska a vznik samostatné československé republiky. Čím víc se blížil konec první světové války s nesmírnými oběťmi na lidských životech, tím víc rostl v civilním zázemí zoufalý nedostatek potravin, uhlí a mnohého dalšího. Lidi to hnalo do ulic k protestním akcím, zároveň nepolepovala represe proti jakýmkoliv projevům odporu. To se také odehrávalo v Pardubicích, kde navíc byla všem na očích už od roku 1915 velká válečná nemocnice (tzv. karanténa) s kapacitou 10 tisíc nemocných a raněných.

O co tedy 7. června 1918 šlo? Den předtím, 6. června 1918, přišla na pardubické nádraží zpráva, že sem přijede vlak na Prahu, od něhož se tu má odpojit několik vagonů, které budou přepraveny do Liberce. Nádražáci z Chocně (někteří pamětníci uváděli, že z České Třebové) své pardubické kolegy důvěrně informovali, že v těch vagoněch do Liberce je špek. Vidina vzácného tehdy špeku vyburcovala vynalézavost železničářů. Vagony pro Liberec byly pomalu a cíleně šibovány a odstaveny na vedlejší kolej (blízko vstupu do města) s tím, že je nelze

do Liberce vypravit dřív než druhý den. Zatím se zpráva o špeku rozšířila po městě a od rána 7. června se tu začal srocovat dav. Vyhladovělí a vidinou pochoutky vydráždění jedinci vzali vagony útokem. Přivolané posily policie, četníků a vojska poměrně brzy drancování zastavily a rostoucí dav (prý až 2 tisíce lidí) dokázaly držet v uctivé vzdálenosti. Kolem poledne se začal dav pomalu rozcházet.

Zatím ovšem také kolabovala železniční doprava. Stalo se, že mezi zastávkou u nemocnice a nádražím zůstalo stát několik vlaků a po poledni někdo přišel s tím, že v jednom vlaku se vezou potraviny – cukr, mouka a jiné zboží. Několik žen se prý dostalo do jednoho právě nestřeženého vagonu a obsah vyhazovaly na železniční násep, kde si jej místní rozebírali. I tam byl poměrně rychle vojenskou hlídkou zjedнан pořádek. Vojáci potom procházeli podél tratě a zasahovali vůči jedincům, kteří ještě odpoledne po odjezdu vlaků sbírali případné zbytky cukru. Kolem 18. hodiny stráž maďarských vojáků vlekla na policejní stanoviště na nádraží jednu vzpouzející se ženu podezřelou z účasti na lupu. U železničního přejezdu na konci Sladkovského ulice stál u právě stažených závor hlouček asi 30 lidí čekajících, až se zvednou závoře. Ona žena učila příležitost, vojákům se vysmekla a snažila se zmizet v davu za projevu sympatií některých z přihlížejících. Tu zazněl výstřel a do nohy byl zasažen jeden z vojáků. Nadporučík Remení (Maďar), nevěda, co se vlastně stalo, dal bez váhání rozkaz ke střelbě. Lidé utíkali, na zemi ale zůstali ležet tři mrtví: Josef Stehlík, 28letý profesor městské obchodní školy; František Hátle, 50letý místní koželuh; Oldřich Kudrna, 12letý školák z Ohrazenice (zemřel několik minut po zásahu střelou do břicha). Nadporučík a jeho vyděšený vojáci rychle vyklidili pole.

Vojenští velitelé vykládali událost tak, že někdo z civilistů vystřelil na hlídku a vojáci se bránili, a byla to tedy ozbrojená vzpoura. Ve městě zavládlo veliké vzrušení a silná nevole vůči aktérům a celé maďarské posádce. Městská rada začala ihned organizovat vlastní vyšetřování události a hledala pomoc u městu blízkých českých poslanců Udržala, Hráského

a poté i Wintera. Přesto se nepodařilo zabránit tomu, aby nebyl vyhlášen výjimečný stav a zároveň nad městem stanné právo. Tento stísňený stav trval až do poloviny srpna (!).

Případ střelby do lidí začal hned druhý den vyšetřovat též vojenský auditor (naštěstí Čech, JUDr. František Havelka), který brzy průkazně přišel na to, jak se věc odehrála. Když se vojáci snažili ve vypjaté atmosféře pacifikovat zadrženou ženu, jednomu vojákovi, nešikovně manipulujícímu s puškou, vyšla střela do země. Od dlažební kostky se odrazila a zasáhla jiného blízko stojícího vojáka, který dal hned najevo své zranění. Nadporučík Remení podle auditora neuváženě nařídil střelbu. Závěry auditorova vyšetřování nadřízené složky delší dobu braly v potaz jen liknavě, stejně jako zmínění poslanci marně protestovali u místodržitele a vojenského velitelství. Museli interpelovat až v říšské radě. Nicméně případ byl poté souzen ne jako ozbrojený útok, ale jako vražda. To už ale vojenské kruhy stačily postiženého důstojníka a dotčené vojáky převelet do Uher a tam se vytratili, nehlédě na to, že velké události nabraly záhy zcela jiný směr. V Pardubicích na střelbu do lidí 7. června 1918 dlouho nezapomínali. V místech, kde oběti padly, byla roku 1924 osazena pamětní deska, dnes zcela nenápadná na přestavěných tam domech.

Vzpomínka na oběti násilné události z roku 1918 byla tedy důvodem pojmenování nové ulice, byť ležela o kus dál od místa tragédie, datem Sedmého června. To vydrželo až do druhé světové války a německého protektorátu. Datum v názvu ulice, byť jen nepřímou připomínající vznik československé republiky, muselo zmizet a roku 1940 se ulice přejmenovala na ulici U elektrárny. Po osvobození v roce 1945 se jí vrátilo původní pojmenování, ale zůstalo jen do roku 1950. Komunistický režim přišel s novým řešením. Ulice Sedmého června dostala nové jméno po statečném československém důstojníkovi Otakaru Jarošovi, který v bojích za osvobození republiky padl v bitvě u Sokolova (1943). Ulicí Kpt. Jaroše je dnes úsek rychlodráhy až ke křižovatce s Dašickou ulicí a ulicí Na Drážce.

František Šebek

Radniční zpravodaj - periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Alexandra Tušlová, Ivana Dolanová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Michal Komárek, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 29. září 2025. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskované nebudou anonymní příspěvky, ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 11 / 2025: 23. října 2025.

